

ŻYCIE RADOŃSKIE

„ŻYCIE WARSZAWY” PISMO CODZIENNE — ISTNIEJE OD 1944 ROKU

NR 168 R

PIĄTEK, 20 LIPCA 1979 R.

DZIŚ STRON 8 CENA 1 ZŁ

Uroczystości z okazji 35-lecia Polski Ludowej Przemówienie Edwarda Gierka podczas manifestacji społeczeństwa ziemi lubelskiej Odsłonięcie pomnika Bolesława Bieruta w Lublinie

(P) Edward Gierk podczas manifestacji w FSC w Lublinie

CAF — Bolesław

(P) W Lublinie — pierwszej stolicy Polski Ludowej, centrum regionu przemysłowo-rolniczego, coraz bardziej dziś znaczącemu na gospodarczej mapie kraju — odbyły się 19 bm. podniosłe uroczystości z okazji 35-lecia socjalistycznej ojczyzny. Uczestniczyli w nich, serdecznie podejmowani przez społeczeństwo tej ziemi, I sekretarz KC PZPR — Edward Gierk.

Odsłonięcie pomnika Bolesława Bieruta

Rozległy plac jednej z dzielnic mieszkaniowych Lublina. Zgromadzili się tu dziesiątki tysięcy mieszkańców miasta, delegacje zakładów pracy,

szkół i uczelni z całego kraju, noszących imię Bolesława Bieruta, weterani ruchu robotniczego i organizatorzy ludowej państwowości. Przybyli delegacje miast zaprzyjaźnionych z Lublinem — z białoruskiego Brześcia i węgierskiego Deb-

reczyna. Nad głowami zgromadzonych transparenty głoszące wartość szczernej pracy, podkreślające znaczenie pokoju i współpracy narodów dla dalszego pomyślnego rozwoju socjalistycznej Polski.

Dochodził godz. 10.00. Gorąco witany przez zebranych przybył I sekretarz KC PZPR — Edward Gierk.

Obecni są gospodarze województwa i miasta Lublina z I sekretarzem KW PZPR Władysławem Krukem i wojewodą Mieczysławem Stępnem. Wśród zgromadzonych — najbliższa rodzina Bolesława Bieruta.

Rozpoczyna się uroczystość. Dowódca Kompanii Reprezentacyjnej WP składa I sekretarzowi KC PZPR raport. Edward Gierk przechodzi przed frontem kompanii, pochyla głowę przed sztandarem. Pozdrawia żołnierzy.

Orkiestra gra hymn narodowy, słowa podchwytują uczestnicy manifestacji.

Z głosników zainstalowanych na placu dobiegają fragmenty archiwalnego nagrania Manifestu PKWN. Rozbrzmiewają państwowe słowa: „Rodzycy wybiła godzina wyzwolenia... nad ucieczką Polską powiały znów białe-czerwone sztandary...”.

Słychać kolejne archiwalne nagranie — to fragment przemówienia Bolesława Bieruta wy-

głoszonego na Zlocie młodzieży w Warszawie w 1952 r. Uczynimy kraj wysoko przemysłowym, kraj żelaza, betonu i stali, maszyn i elektryczności, wysokiej techniki w przemyśle i rolnictwie, kraj żegluga morskiego i portów światowych, wysokich urodzajów i wysokiej kultury — oto zadania jakie postawił wtedy przed narodem Bolesław Bierut. Takim też krajem — dzięki pracy i ofiarności milionów rąk — stała się nasza socjalistyczna Ojczyzna.

Głos zabiera Władysław Kruk. Przypomina liczne związki Bolesława Bieruta z Lublinem i ziemią lubelską, z miastem i

(CIAĞ DALSZY NA STR. 3)

Nagrody prezesa Rady Ministrów za twórczość artystyczną

(P) Z okazji 35-lecia Polski Ludowej prezes Rady Ministrów Piotr Jaroszewicz — na wniosek ministra kultury i sztuki Zygmunta Najdoskiego — przyznał w roku 1979 nagrody za twórczość artystyczną.

Przyznane zostały 73 nagrody, w tym 47 I stopnia (z tego 3 zespolowych) oraz 26 nagród II stopnia.

Lista zasłużonych

miast, gmin i wsi zakładów, szkół instytucji, redakcji wyróżnionych wysokimi odznaczeniami państwowymi — na str. 2

30-lecie Komisji Planowania List od Edwarda Gierka Uroczystość z udziałem Piotra Jaroszewicza

(P) W dniu 19 bm. odbyły się w Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w Warszawie uroczystości związane z 35 rocznicą powstania PRL oraz 30-leciem centralnego organu planowania.

W gmachu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów od-

była się w obecności prezesa Rady Ministrów Piotra Jaroszewicza dekoracja wieloletnich zasłużonych pracowników tej instytucji odznaczeniami państwowymi oraz honorową odznaką Zasłużonego Pracownika Państwowego. Wiceprezes Rady Ministrów przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów Tadeusz Wrzeszcz wyraził podziękowanie prezesowi Rady Ministrów za jego koncepcyjną i merytoryczną pomoc w rozwiązywaniu podstawowych problemów społeczno-ekonomicznego rozwoju i w uderunkowaniu jej prac, zapewniając jednocześnie, że kierownictwo i cały kolektyw Komisji Planowania dołoży wszelkich starań dla efektywnego rozwiązywania zagadnień związanych z dalszym rozwojem kraju, którego główne linie określi nadchodzący zjazd partii.

(A) DOKOŃCZENIE NA STR. 2

Prezes Rady Ministrów przyjął ministra François-Poncet

(P) Prezes Rady Ministrów Piotr Jaroszewicz przyjął 19 bm. ministra spraw zagranicznych Francji Jeana François-Poncet. Podczas spotkania omówiono stan i perspektywy rozwoju stosunków polsko-francuskich, zwłaszcza wzajemnie korzystnej współpracy gospodarczej i wymiany handlowej.

Podkreślono wolę pogłębiania i rozszerzania współpracy między Polską i Francją jako czynnika służącego interesom obu narodów oraz sprawie odprężenia i bezpieczeństwa w Europie.

W spotkaniu udział wzięli: wiceprezes Rady Ministrów — Mieczysław Jagielski, minister spraw zagranicznych — Emil Wojtaszek, wiceminister handlu zagranicznego i gospodarki morskiej — Stanisław Długosz.

Obecni byli ambasadorowie: PRL we Francji — Tadeusz Olechowski i Francji w Polsce — Serge Boidevaix. (PAP)

Zakończenie wizyty

(P) 19 bm. zakończyła się 2-dniowa oficjalna wizyta, jaką złożył w Polsce minister spraw zagranicznych Francji Jean François-Poncet.

Tego dnia w siedzibie MSZ odbyły się polsko-francuskie rozmowy plenarne, które prowadziły ministrowie spraw zagranicznych obu krajów — E. Wojtaszek i J. François-Poncet.

W trakcie rozmów omówiono sprawy związane z dalszym

(A) DOKOŃCZENIE NA STR. 6

Udekorowane miasta i wsie ★ Uroczyste sesje rad narodowych i komitetów FJN ★ Odznaczenia dla zasłużonych ★ Realizacja zobowiązań Kraj przed Świętem Odrodzenia

(P) Cały kraj żyje zblizającym się jubileuszowym Świętem Odrodzenia — 35 rocznicą powstania Polski Ludowej.

Miasta i wsie są odświętnie udekorowane flagami i emblematami państwowymi, barwnymi planszami i kwiatami. „Polska Ludowa — ojczyzna wszystkich Polaków”, „Niech żyje Polska Rzeczypospolita Ludowa — wspólne dzieło serc i rąk milionów Polaków”, „Jednością silni — budujemy ojczyznę — te i inne hasła umieszczone na kopalnięch, hutach i fabrykach, zdobiące budynki

wyrażają naszą współpoddzielność za teraźniejszość i przyszłość naszego narodu i kraju, oddają pokłon dobrej, rzetelnej pracy, wyrażają uznanie dla tych wszystkich, którzy ofiarnym trudem pomnażają siły ludowej Ojczyzny.

Na uroczystych, wspólnych sesjach rad narodowych i komitetów Frontu Jedności Narodu bilansowany jest dorobek regionów i środowisk. Odbymy się spotkania z weteranami walki i pracy, którzy dla mło-

dego pokolenia są wzorem socjalistycznego zaangażowania i miłości do Ojczyzny ludowej.

Ludzie zasłużeni honorowani są odznaczeniami państwowymi, odznakami regionalnymi i resortowymi. Nazwiska ich wpisuje się do „ksiąg honorowych”. Wręczone są doroczne nagrody wojewódzkie — indywidualne i zbiorowe — za wkład w rozwój społeczno-gospodarczy i kulturalny regionu.

W miastach wojewódzkich organizowane są młodzieżowe manifestacje, na których składane są meldunki o wynikach (B) DOKOŃCZENIE NA STR. 2

Uroczyste sesje KSR w woj. radomskim

Informacja własna

(R) 19 bm. obradowały dalsze sesje KSR w zakładach pracy woj. radomskiego. W Radomskiej Wytwórni Telefonów obrady KSR przebiegały w atmosferze dobrej spełnionej obowiązku — zalogą wykonalą z nadwyżką zadania produkcyjne i półroczną, a ponadto dodatkową produkcję wartości 4,5 mln zł. W II półroczu realizowane będą czynności produkcyjne, którymi zalogą RWT wita zbliżający się VIII Zjazd PZPR.

Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski udekorowano: Zdzisława Wójcika i Józefa Mankowskiego, 13 pracowników otrzymało Złote, Srebrne i Brązowe Krzyże Zasługi, a kilkadziesiąt osób odznaki resortowe, listy pochwalne i jubileuszowe nagrody.

Obradowały też sesje KSR w: Zakładach Przemysłu Terenowego, PKS, Woj. Urzędzie Pocztowym, WSS, w sztywności „Profelu” przysługim „Hortexie”, WSS i „Lazarkach”. Miały one charakter uroczysty, z okazji 35 rocznicy PRL ludzom dobrej roboty wręczone odznaczenia i wyróżnienia. W wielu zakładach na uroczyste sesje KSR przybyli rodziny przodowników pracy. (be-de)

Spotkanie z budowniczymi i załogą elektrowni „Kozienice”

(P) Ponad 3 tys. członków załogi eksploatacyjnej i budowniczych elektrowni „Kozienice” wraz z rodzinami wypełniło szczerze kosztowny antycyp. Przybyli tutaj w przeddzień 35 rocznicy PRL budowniczowie największej w kraju elektrowni, która osiąga moc już 2100 MW. Za kilka miesięcy ruszy ostatni blok o mocy 500 MW i wówczas elektrownia nad Wisłą będzie głównym dostawcą energii do sieci krajowej.

Na spotkanie z budowniczymi „Kozienice” przybyli ministrowie energetyki i energii atomowej Andrzej Szosda, I z-ca ministra budownictwa i przemysłu mate-

riałów budowlanych Stanisław Grela, gospodarze województwa z I sekretarzem KW PZPR Januszem Prokopakiem i wojewodą Romanem Maćkowskim. Serdecznie powitano wiceministra energetyki i elektryfikacji ZSRR Nikołaja Aleksiejewę Łopatina.

I sekretarz KZ w elektrowni „Kozienice” Julian Wasik podkreślił, że elektrownia w I półroczu br. wyprodukowała 311 tys. megawatogodzin wartości 55 mln zł. W czynach społecznych pracownicy elektrowni przyczynili się do realizacji zadań państwowych. Order Sztandaru Pracy II klasy otrzymał Adam Biały dyr. naczelny elektrowni „Kozienice” Krzysztof Komandorski.

Uchwałą Rady Państwa budownictwa elektrowni przynależąco wysokie odznaczenia państwowe. Order Sztandaru Pracy II klasy otrzymał Adam Biały dyr. naczelny elektrowni „Kozienice” Krzysztof Komandorski.

Historia i dzień dzisiejszy w ruchu młodzieżowym

Informacja własna

(R) W Białobrzegach obradowało 19 bm. połączone Plenum Rady Wojewódzkiej i Komisji Historycznej Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej. Zasłużonych działaczy ruchu młodzieżowego udekorowano odznakami im. Janka Krasickiego. Złote Odznaki otrzymał: Mieczysław Kowalik — przewodniczący WRZZ i Janusz Sobiera — dyrektor Zakładu Inwestycji Budownictwa WZSR w Radomiu. Wręczono również medale komisji historycznej, dyplom Rady Głównej FSZMP, odznaki „Zasłużony działacz FJN”.

W przyjętej na plenum uchwale wskazano na przemiany jakie zaszły w 35-leciu PRL. Wystosowano apel do młodzieży i byłych działaczy młodzieżowych o aktywne uczestnictwo w życiu kraju, realizację zadań nakreślonych przez VII Zjazd PZPR.

Wiceprez w pobliskim Turnie otwarto ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy ZW ZSMP. Grupa działaczy ZSMP otrzymała członkowskie i kandydackie legitymacje partyjne oraz indeksy „PZPR moim celem”. (J.ch.)

Włodimir Kowaloniok i Aleksander Iwanow — członkowie załogi stacji orbitalnej „Salut 6” odznaczeni Orderami Krzyża Grunwaldu I klasy Uroczystość z udziałem Henryka Jabłońskiego

(P) 19 bm. odbyła się w Sali Pompejańskiej w Belwederze uroczystość dekoracji odznaczeniami państwowymi przebywających w Polsce z okazji obchodów 35 rocznicy powstania Polski Ludowej radzieckich kosmonautów, członków załogi stacji orbitalnej „Salut 6”.

Kosmonauci Włodimir Kowaloniok i Aleksander Iwanow otrzymali z rąk przewodniczącego Rady Państwa Henryka Jabłońskiego Ordery Krzyża Grunwaldu I klasy, nadane im za „pomyślnie zrealizowanie

długotrwałego lotu kosmicznego na pokładzie zespołu orbitalnego „Salut — Sojuz” oraz wykazane przy tym męstwo i bohaterstwo”.

Wręczając kosmonautom odznaczenia ustanowione uchwałą Krajowej Rady Narodowej przed 35 laty, w roku narodzin Polski Ludowej, Henryk Jabłoński powiedział: niedawno minęła pierwsza rocznica pierwszego lotu kosmicznego z udziałem obywatela Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Całe polskie społeczeństwo na przełomie czerwca i lipca 1978 r. przeżywało z wielką emocją, zadowoleniem i

satisfakcją wszystko, co się z tym lotem wiązało. Zycioraz majora Hermanowskiego i jego radzieckiego kolegi, dowódcy „Sojuza 30”, wówczas jeszcze pułkownika, Piotra Klimka oraz ppłk. Jankowskiego stały się jak najpopularniejsze, a najsławniejsze uczucia kierowały się do znajdujących się na orbicie radziecko-polskiej załogi. Równocześnie z wielkim zainteresowaniem obserwowano lot zespołu kosmicznego „Sojuz 29 — Salut 6”, kiedy zaś doszło do połączenia się „Sojuza 30” z zespołem wszyscy czuliśmy, jak bardzo bliscy nam stali się również towarzysze Włodimir Kowaloniok i Aleksander Iwanow.

Te ówczesne uczucia trudno opisać, a jeszcze trudniej byłoby je krótko zdefiniować. (D) DOKOŃCZENIE NA STR. 2

Zwycięstwo sandinistów Urcuyo opuścił Nikaragwę * Gwardia Narodowa składa broń * Leon siedzibą nowego rządu

HAWANA, SAN JOSE (PAP) Korespondent PAP Ryszard Rymaszewski pisze: Gwałtowna ofensywa Frontu Wyzwolenia Narodowego im. Sandino (FSLN) już po kilkunastu godzinach przyniosła wielkie zwycięstwo przekształcając próbę utrzymania w Nikaragui „somozistowskiego reżimu bez Somozy”.

18 bm. wypadki potoczyły się w zawirowanym tempie. O świcie Tymczasowy Rząd Odnowy Narodowej zainstalował się w Leonie, dawniej stolicy Nikaragui, o pierwszej w południu poddała

się Gwardia Narodowa, a wieczorem tymczasowy prezydent Francisco Urcuyo, ogłosił wycofanie się z Nikaragui. Według oficjalnych informacji, przedstawiciele Rządu Odnowy już po kilku dniach w sprawie — ustalono parę dni wcześniej — przekazania mu władzy przez administrację somozistowską Nikaragui. Powinno to nastąpić w najbliższym czasie.

W środę rano Nikaraguzcy zbudzi się mając w kraju dwa rządy, zaczęli walczyć dwiema siłami i „prezydenta nie- (B) DOKOŃCZENIE NA STR. 6

Depesza gratulacyjna do Pierre Wernera

(P) Prezes Rady Ministrów Piotr Jaroszewicz wystosował depeszę gratulacyjną do przewodniczącego rządu Wielkiego Księstwa Luksemburga Pierre Wernera z okazji objęcia przez niego tego stanowiska. (PAP)

Radziecy kosmonauci zainstalowali radioteleskop na stacji „Salut — 6”

MOSKWA (PAP). Korespondent PAP, Władysław Knypl, pisze: Czwartek był 145 dniem kosmicznej wyprawy „Protone-6” — Władimira Lachowa i Walerego Radniewa do stacji „Salut-6” krąży na orbicie z gigantycznym „parasolem”. Jest to 10-metrowy średnicy zwierciadła parabola antena radioteleskopu zainstalowanego w kosmosie. Rozmontowany radioteleskop KRT-10 dostarczony na stację statek towarowy „Progress-7”.

Pierwszy radioteleskop dostarczony na orbitę i zmontowany przez kosmonautów na stacji w warunkach nieważkości — przeznaczony jest dla szeptów, dokładniejszego penetrowania odległych obiektów wachswiatła, a także badania powierzchni Ziemi.

Dzięki rejestrowaniu przez ten instrument falom radiowym, być może uda się przeniknąć tajemnicę dalekich gwiazd, bliżej „zapoznać się” z pulsarami, kwazarami. Radioteleskop kosmiczny pracować będzie w parze z dużym radioteleskopem zainstalowanym w ośrodku dalekoziemnej łączności kosmicznej na Krymie. (P)

Kraj przed Świętem Odrodzenia

(B) DOKOŃCZENIE ZE STR. 1
współzawodnictwa podejmowanego przez młodzież. Z różnych regionów kraju napływają meldunki o oddawaniu do użytku nowych inwestycji przemysłowych oraz obiektów socjalnych i kulturalnych. Konkretne wyniki przynosi obywatelski czyn 35-lecia Polski Ludowej, który stał się ruchem powszechnym.

W miejscach pamięci narodowej społeczeństwo oddaje hołd poległym za wolność i niepodległość. Oczyszczanie przed pomnikami i na mogiłach żołnierzy polskich i radzieckich.

List do Edwarda Gierka

Uroczysty charakter miała wspólna sesja WRN i WK FJN, która 19 bm. odbyła się w wojewódzkiej hali widowiskowo-sportowej w Katowicach.

W sesji wzięli udział członkowie Biura Politycznego KC: I sekretarz KW PZPR, przewodniczący WRN w Katowicach — Zdzisław Grudziński i minister spraw wewnętrznych — Stanisław Kowalczyk. Obecnie były delegację z bratnich krajów socjalistycznych — z regionów, które od lat łączą serdeczne kontakty z mieszkańcami woj. katowickiego: z Doniecka, Ostrawy, Halle i Mińska.

Zebrała na sesji uchwalili list do I sekretarza KC PZPR — Edwarda Gierka, w którym podkreślają, że górnicy wywiązali się ze złożonego przez niego i dostarczyć już w br. gospodarce narodowej prawie 112 mln ton węgla, w tym 140 tys. ton ponad bieżące zadania.

Tego samego dnia odbyła się w Katowicach uroczystość wre-

Z prac Prezydium Rządu

(C) DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

gólną uwagę zwrócono na konieczność dalszej poprawy dyscypliny pracy, pełnego przestrzegania górnymi przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz podnoszenia kwalifikacji załóg. Zalecono resortom nadzorującym poszczególne gałęzie górnictwa oraz podległemu im zaplecze naukowo-badawczemu i technicznemu zwiększenie efektywności działań, podejmowanych na rzecz zapobiegania i zwalczania zagrożeń oraz dalszej poprawy organizacji pracy w przemyśle wydobywczym. Niezbędne jest nasilenie przedsięwzięć mających na celu polepszenie warunków pracy we wszystkich działach górnictwa.

W kolejnym punkcie obrad Prezydium Rządu omówiło problemy dotyczące prawidłowego rozmieszczenia kadr naukowych w placówkach badawczych i szkołach wyższych. W przyjętej, w porozumieniu z CRZZ, uchwale zawarto rozwiązania, które powinny zachęcić nauczycieli akademickich i pracowników naukowo-badawczych do podejmowania pracy w ośrodkach i placówkach naukowych odczuwających brak kadry. Uchwała rządu stanowi realizację postanowień XII Plenum KC PZPR, które podkreśliło wagę spraw związanych z usuwianiem dysproporcji w rozmieszczeniu kadr naukowych w kraju.

Kierując się troską o dalszą poprawę warunków socjalno-bytowych młodzieży akademickiej, Prezydium Rządu podjęło decyzję zezwalającą na rozpoczęcie w 1979 r. — w ramach nakładów ustalonych w teoretycznym Narodowym Planie Społeczno-Gospodarczym — budowy m.in. kilku domów studenckich i stołówek. Obiekty te będą wzniesione w różnych ośrodkach akademickich w kraju.

Na posiedzeniu przyznano odpowiednie środki na pokrycie w tym roku dodatkowych wydatków będących następstwem zwiększonej, na mocy rozporządzenia Rady Ministrów ze stycznia br., pomocy finansowej dla dzieci w rodzinach zastępczych. Zgodnie z tym rozporządzeniem, którego projektem był również przedmiotem rozważań Rady do spraw Rodziny, podwyższono miesięczną stawkę pomocy materialnej dla dzieci w rodzinach zastępczych. Natomiast w tego rodzaju rodzinach, w których choć jedna z osób zobowiązana jest do alimentacji, podwyższona została górną granicę dochodów na jednego członka rodziny upoważniającą do ubiegania się o pomoc materialną państwa w maksymalnej wysokości. (PAP)

Prognoza pogody

(P) Jak podaje IMGW, dziś w Warszawie będzie zachmurzenie umiarkowane, okresami deszczu, przelotnymi opadami. Możliwa burza. Chłodniej i ujemniejsze, w czasie burzy dość silne i porywiste, z kierunków zachodnich. (PAP)

KALENDARIUM

● Piątek jest 201 dniem 1979 r. Do końca roku pozostało 164 dni, w tym 137 dni roboczych.
● Słońce uchodzi o godz. 4.38, a zachodzi o godz. 20.46. Piątek jest krótszy od najdłuższego dnia o roku o 46 minut.
● Imieniny obchodzą Czesław i Hieronim.

● Sobota jest 202 dniem 1979 r. Do końca roku pozostało 163 dni, w tym 136 dni roboczych.
● Słońce uchodzi o godz. 4.39, a zachodzi o godz. 20.45. Sobota będzie krótsza od najdłuższego dnia w roku o 42 minuty.
● Imieniny obchodzą Benedykt i Daniel.

czenia odznaczeń państwowych. Grupa wybitnych działaczy PPR i PPS, aktywistów i pracowników administracji państwowej udekorowano Krzyżami: Komandorskimi, Oficerskimi i Kawalerskimi Orderu Odrodzenia Polski oraz Złotymi, Srebrnymi i Brązowymi Krzyżami Zasługi.

W uroczystości udział wzięli Zdzisław Grudziński i Stanisław Kowalczyk.

25-tysięczne mieszkanki przekazała uroczystości Wojewódzka Spółdzielnia Mieszkaniowa w Radomiu. Otrzymał je murarz kombinatu budowlanego Stanisław Podkieski z żoną Zofią i dwójkiem dzieci.

Z okazji wstąpienia kluczy do 25-tysięcznej mieszkanki 19 bm. odbyło się uroczyste spotkanie, w którym wzięli udział członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR — Stefan Olszowski.

W Zielonej Górze, w uroczystej sesji WRN i WK FJN uczestniczył z-ca członka Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR — Jerzy Łukasiewicz. Przybyły delegację: dowództwa pólnocnej grupy wojsk Armii Radzieckiej i komitetu okręgowego SED z Cottbus w NRD — regionu, z którym województwo zielonogórskie łączy wszechstronne więzy dobrośąsiedzkiej współpracy.

Odznaczenia otrzymało 100 zasłużonych działaczy ruchu robotniczego, rad narodowych i Frontu Jedności Narodu. Tego dnia otwarto muzeum archeologiczne, zlokalizowanego w salach zabito-palaców z XVI w. w podzielnogórskiej wsi Świdnica.

Obecni byli: kierownik wydz. kultury KC PZPR Bogdan Gawroński, minister kultury i sztuki — Zygmunt Najdowski.

Na Wawelu we wspólnej sesji Rady Narodowej m. Krakowa i komitetu FJN uczestniczył zastępca członka Biura Politycznego KC, I sekretarz KW PZPR — Kazimierz Barcikowski.

Do księgi honorowej ludzi zasłużonych dla województwa miejskiego krakowskiego wpisano kilkadziesiąt nazwisk ludzi. Znalazli się wśród nich m.in. rektor krakowskiej PWSM, kompozytor Krzysztof Penderecki, profesorowie Akademii Medycznej — Julian Aleksandrowicz i Ryszard Grylewski, artysta malarz, profesor ASP — Czesław Rzepiński, piosenkarka Ewa Demarczyk i in. Około 60 osób udekorowano odznaczeniami państwowymi.

Uroczysty apel harcerski pod pomnikiem Władysława Broniewskiego w Płocku z udziałem ponad 3 tys. członków reprezentacji wszystkich wojewódzkich chorągwi, był głównym akcentem centralnego zlotu sztandarowego ZHP — przed Świętem Odrodzenia Polski — w 35 rocznicę jej powstania. W uroczystości wzięli udział: sekretarz KC PZPR — Zdzisław Zandarowski oraz naczelnik ZHP — Jerzy Wojciechowski. Tego dnia Z. Zandarowski uczestniczył w uroczystym spotkaniu z załogą słynnej „Celulozy” we Wrocławiu. Przedstawiciele załóg złożyli meldunek o przekroczeniu zadań podjętych w Obywatelskim Cynie 35-lecia Polski Ludowej. Grupa przodujących pracowników udekorowana została odznaczeniami państwowymi i innymi.

W uroczystej sesji WRN i WK FJN w Rzeszowie uczestniczyła delegacja z zaprzyjaźnionego z

Rzeszowszczyzną od lat obwodów lwowskiego z zastępcą członka Biura Politycznego KC KP Ukrainy, I sekretarzem Komitetu Obwodowego we Lwowie Wiktorem Dobrikim.

We wspólnej uroczystej sesji WRN i MRN zorganizowanej w auli Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu wzięli udział polonijni uczestnicy Światowego Sejmiku Olimpijskiego PKOI, słuchacze szkoły letniej kultury i języka polskiego oraz członkowie kursu folkloru polskiego.

W 36 rok swego istnienia Polska Ludowa wkracza bogatsza o wiele nowych obiektów służących gospodarce i społeczeństwu. W przeddzień lipcowego święta wielu mieszkańców naszego kraju otrzymała klucze do nowych mieszkań. Pierwsi lokatorzy wprowadzili się m.in. do „Osiedla 1000-lecia” na poznzańskich Ratajach. Rozpoczynają działalność również nowe placówki zdrowia.

Przy Płycie Nieznanego Żołnierza w Płocku zakończył się VI etap sportowej „Sztafety pokoleń 35-lecia Polski Ludowej”, do którego jej uczestnicy wyruszyli z Palmir, miejsca uświęconego krwią kilkuset polskich patriotów. W sztafetowym biegu z miasta Manifestu PKWN — Chelma Lub. do Bydgoszczy, na oddział wiodącym przez ziemię płocką uczestniczyli członkowie obóz harcerski i pracownicy przedsiębiorstw przemysłowych tego regionu.

Połączona ze spotkaniem pokoleń manifestacja młodzieży odbyła się 19 bm. pod Pomnikiem Czynu Rewolucyjnego w Łodzi. Towarzyszyło jej historyczne widowisko plenerowe „Półkój zwyciężył wojnę”. W manifestacji uczestniczyli budowniczości Polski Ludowej oraz liczni weterani ruchu robotniczego.

Uznanie dla działaczy TNOiK

W Urzędzie Rady Ministrów odbyła się uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych przyznanych przez Radę Państwa działaczom Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa. Aktu dekoracji dokonał zastępca członka Biura Politycznego KC PZPR, wiceprezes Rady Ministrów — Tadeusz Wrzaskiewicz.

Przekazał on zebraniom serdeczne pozdrowienia od I sekretarza KC PZPR — Edwarda Gierka i Biura Politycznego KC PZPR oraz od prezesa Rady Ministrów — Piotra Jaroszewicza, życząc jednocześnie działaczom towarzyszą dalszej aktywnej i ofiarnej pracy w upowszechnianiu osiągnięć naukowej organizacji i zarządzania.

Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski otrzymał Karol Weyman, przewodniczący Głównego Komitetu Rewizyjnego, honorowy członek — założyciel towarzystwa, zasłużony działacz ruchu robotniczego i związkowego. Krzyżami Oficerskimi OOP odznaczono członków kierownictwa towarzystwa: mgr Jan Dygdoła, mgr inż. Jan Jaszczak, inż. Ludwik Kazalski i doc. dr inż. Jerzy Włodarczyk. Ponadto wręczono 20 Krzyży Kawalerskich OOP oraz Złote, Srebrne i Brązowe Krzyże Zasługi.

W uroczystej sesji w Urzędzie Rady Ministrów — prof. dr Bronisław Ostapczuk.

Odznaczenia dla pracowników prasy

W Zarządzie Głównym RSW „Prasa-Książka-Ruch” odbyła się uroczystość wręczenia 76-osobowej grupie dziennikarzy, wydawców, poligrafów i pracowników kołportażu odznaczeń państwowych przyznanych przez Radę Państwa z okazji Święta Odrodzenia za osiągnięcia w pracy zawodowej i społecznej.

Order Sztandaru Pracy I klasy otrzymał red. naczelny Prawego Wydawnictwa Dokumentacyjnego — Mieczysław Zawacki. Krzyże Komandorskie Orderu Odrodzenia Polski wręczono: Marianowi Gregorowskiemu — dyr. Gdańskiego Wyd. Prasowego, Antoniemu Kłuzkowi — dyr. Zakładów Wklesłodrukowych w Warszawie, red. Józefowi Lenartowi — „Literatury na świecie”. Krzyże Oficerskie OOP otrzymali: Feliks Czechowicz — dyr. PUPiK w Olsztynie, Wojciech Drygas — red. naczelny „Karuzeli”, Józef Krajnik — dyr. Rzeszowskiego Wyd. Prasowego, Janusz Kocił — dyr. PUPiK w Łodzi, Wiesław Kuraś — dyr. PUPiK w Gdańsku, Krystyna Mojłowska — red. naczel. „Zwieraćda” — Jędrzej Raczka — z-ca red. naczel. „Trybuny Odrzańskiej”, Bolesław Sułkowski — dyr. PUPiK w Kielcach, Alina Teplik-Kobelska — dyr. działu prasowego ZG RSW, Jerzy Wiśniewski — publicysta „Trybuny Ludu”.

Odznaczenia wręczyli: kierownik Wydziału Prasy Radia i Telewizji KC PZPR — Kazimierz Rokoszewski oraz prezes RSW Zdzisław Andrzejewicz. Spotkanie załogi PAP z okazji święta lipcowego było zarazem uczczeniem 35-lecia pracy tej instytucji. Wzięli w nim udział Kazimierz Rokoszewski, który wręczył odznaczenia przyznane przez Radę Państwa zasłużonym pracownikom agencji. Wśród nich — Orderem Sztandaru Pracy II klasy odznaczono Zbigniewa Klimacza, Krzyżem Komandorskim — Zdzisława Tyblewskiego, Krzyżami Oficerskimi OOP — Ludwik Mysak, Bernard Wysocki i Włodzisław Zróbek.

W toku uroczystości wręczono zostały nagrody PAP za pracę dziennikarską 1978 r., której laureatami zostali: Stanisław Głabinski, Jerzy Korywka, Krystyna Lipowska i Maria Martowa.

Zespołowi PAP przekazano został medal UNESCO przyznany agencji przez Międzynarodową Organizację ds. Oświaty w uznaniu zasług PAP w krzewieniu kultury narodowej oraz propagowaniu ogólnoludzkiego dorobku kultury.

Order Krzyża Grunwaldu II kl. dla Dankowic

W przeddzień 35 rocznicy powstania Polski Ludowej, roku 40-lecia agresji Niemiec hitlerowskich na Polskę, wieś Dankowice (woj. białskie) — odznaczona została za wspaniały wkład w walkę z hitlerowskim najazdem i udział w po wojennym rozwoju regionu — Orderem — Krzyżem Grunwaldu II klasy.

Aktu dekoracji dokonał wice-minister obrony narodowej gen. broni Józef Urbanowicz.

Wieś Dankowice była w okresie międzywojennym ośrodkiem ruchu ludowego. (PAP)

30-lecie Komisji Planowania

(A) DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

Prezes Rady Ministrów podkreślił, że obecny system gospodarki planowej, oparty na doświadczeniach sanacyjnych, nie jest najlepszym w świecie państwa socjalistycznego stał się tym czynnikiem, który pozwolił osiągnąć wysoką koncentrację zasobów ludzkich i rzeczowych oraz zapewnić uzyskanie wysokiego tempa rozwoju gospodarki umożliwiającego dokonania w krótkim czasie industrializacji kraju i przebudowy jego struktury społeczno-gospodarczej. Socjalistyczny system planowania jest również tym czynnikiem, który pozwalał nam przeciwstawiać się trudnym warunkom rozwojowym współczesnego świata. Opierając się na systemie planowania, stale doskonalonym i unowocześnianym stosownie do nowych potrzeb i wymogów, także i w przyszłości będziemy na rzecz dalszego rozwoju socjalistycznej Polski i narodu polskiego.

Podczas uroczystej akademii w sali Teatru Polskiego odczytał list I sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka kierowany do pracowników Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, w którym podkreślał poważny wkład tej instytucji w realizację polityki partii i wysoką ocenę KC PZPR dla pracy, do-

robku i doświadczenia całego kolektywu pracowniczego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów.

Uczestnicy uroczystości zwrócili się z prośbą do T. Wrzaskiewicza o przekazanie i kierownikowi KC PZPR — E. Gierkowi, prezesowi Rady Ministrów P. Jaroszewiczowi, Biuru Politycznemu KC PZPR, serdecznego pozdrowienia za wszystko co dla Komisji Planowania przy Radzie Ministrów uczynili oraz zapewnienia o pełnej świadomości swoich obowiązków i oddania najlepszych myśli i wiedzy dla wypełnienia oczekiwań o kadry zadań politycznych, społecznych i gospodarczych, w codziennej pracy dla przysporzenia wzrostu efektywności gospodarczej i dochodu narodowego.

W uroczystej akademii udział wzięli członkowie Biura Politycznego KC PZPR, wiceprezes Rady Ministrów Mieczysław Jagielski, sekretarz KC PZPR Józef Piłkowski, członek Sekretariatu KC Zbigniew Zieliński oraz kierownicy i członkowie kierownictwa byłego Centralnego Urzędu Planowania i Państwowego Komisji Planowania Gospodarczego, przewodniczący i zastępcy przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, jak również byli i obecni pracownicy centralnego organu planowania. (PAP)

Radomskie Zakłady Przemysłu Skózanego „Radokór”, redakcje: „Dziennika Zachodniego”, „Gazety Południowej”, „Gazety Pomorskiej”, „Gazety Robotniczej”, „Gazety Zachodniej”, „Głosu Robotniczego”, „Głosu Wyzwalczy”, tygodnika „Przegląd”, „Sztandaru Ludu”, Tygodnika „Demokratycznego”, „Zielonego Sztandaru”, Regionalny Związek Spółdzielni Rolniczych w Katowicach, Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Przyszłość” w Kulicach w woj. gdańskim, Rolniczy Kombinat Spółdzielczy „Jedność” w Witkowie w woj. szczecińskim, Rolniczy Kombinat Spółdzielczy „Jednoczeń” w Barlinie w woj. łęczyńskim, Spółdzielczy Kombinat Rolno-Spożywczy w Szczekociach w woj. częstochowskim, Spółdzielnia Inwalidów „Elremit” w Białej Podlaskiej, Szkolny Związek Sportowy „Spartan” w Siedlcach, Zakładowy Związek Sportowy „Spartan” w Siedlcach, Teatr im. Juliusza Osterwy w Lublinie, Wagonownia I klasy Polich Kolei Państwowych w Chelmie, Warmińska Fabryka Maszyn Rolniczych „Agromet-Warfa” w Dobrym Mieście, Włocławcka Fabryka Lin i Drutów „Drumet” im. Rewolucji Październikowej, Wojewódzki Ośrodek Postępu Rolniczego w Poświętnem w woj. ciechanowskim, Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. Bolesława Krzywskiego w Poznaniu, Wytwórnia Filmów Dokumentalnych w Warszawie, Wytwórnia Sprzętu Mechanicznego „PZL-Krotoszyń” w Krotoszynie.

Wytwórnia Urządzeń Instalacji Przemysłowych „Termowent” w Radomiu, Zakład Maszyn Elektrycznych i Motoreduktorów „Indukta” w Bielsku-Białej, Zakład Naprawy Mechanizacji Rolniczej w Słupsku, Zakład naprawy Automatów Tokarskich „Ponar-Wrocław” w Chocianowie, Zakłady Chemiczne „Organika-Sarzyn” w Nowej Sarzynie, Zakłady Chemiczne „Witów” w Bolesławcu, Zakłady Graficzne w Toruniu, Zakłady Kokosownicze im. Powstańców Śląskich w Zdzieszowicach, Zakłady Mechaniczne „Gorów” w Gorzowie Wlkp., Zakłady Naprawy Taboru Kolejowego im. Camillo Ciefuegos w Mińsku Mazowieckim, Zakłady Naprawy Taboru Kolejowego w Starogardzie Szczecińskim, Zakłady Przemysłowe „Komuna Paryska” w Radomsku, Zakłady Przemysłu Barwników „Organika-Boruta” w Zgierz, Zakłady Przemysłu Bawełnianego „Zwoitex” w Zdunskiej Woli, Zakłady Przemysłu Drewniarstwa „Kakol” w Siedlcach, Zakłady Przemysłu Liniarskiego „Leniw” w Witaszycach, Zakłady Przemysłu Odzieżowego „Dana” w Szczecinie, Zakłady Przemysłu Pasmanteryjnego im. Stefana Lenartowskiego „Lenora” w Łodzi, Zakłady Radiowe „Diora” w Dzierżonowie, Zakłady R. werowe „Predom-Romei” w Bydgoszczy, Zakłady Urządzeń Galwanicznych i Lakierniczych w Wieluniu, Zespół Elektrociepłowni im. W. Lenina w Łodzi, Żywieckie Zakłady Futrzarskie.

KRZYŻEM KOMANDORSKIM ORDERU ORODZENIA POLSKI:

Centralny Zespół Artystyczny Wojska Polskiego, Filharmonia Łódzka, Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica w Sosnowcu.

Miasta: Cieszyń, Drezdenko, miasto i gmina Frombork, Łowicz, Miejska Biblioteka Publiczna im. Edwarda Raczki w Poznaniu, Państwowa Filharmonia im. H. Wieniawskiego w Lublinie, Państwowa Opera we Wrocławiu, Polski Związek Gluchych, Polski Związek Nieświdomych, Towarzystwo Naukowe Płockie, wojewódzka i miejska biblioteka publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Kwidzynie.

KRZYŻEM OFICERSKIM ORDERU ORODZENIA POLSKI:

Bałtycki Teatr Dramatyczny im. Juliusza Słowackiego w Koszalinie, Pantomima Olsztynska, wieś Chańcza w woj. kieleckim, Zespół Pieśni i Tańca „Olsztyn” w Olsztynie.

KRZYŻEM KAWALERSKIM ORDERU ORODZENIA POLSKI:

Ochotnicza Straż Pożarna w Turku, Towarzystwo Dramatyczne im. A. Fredry „Fredreum” w Przemyślu.

Ponadto wysokimi orderami odznaczono 8 jednostek i instytucji Ludowego Wojska Polskiego. (PAP)

KRONIKA DYPLOMATYCZNA

(P) 19 bm. opuścił Warszawę tymczasowy ambasador Republiki

Portugalskiej w Polsce, Ambrósio Pinto de Mesquita, (PAP)

WIZYTY — SPOTKANIA — ROZMOWY

19 bm. członek Biura Politycznego KC PZPR minister obrony narodowej, gen. armii Wojciech Jaruzelski, przyjechał przebywających w Polsce z okazji 35-lecia PRL komunistów radzieckich: Władimira Kowalona i Aleksandra Iwanowicza.

Radzieccy goście udekorowani zostali odznakami „Bratstwa broni”.

Tego samego dnia w godzinach wieczornych, kosmonauci radzieccy i polscy spotkali się w ambasadzie ZSRR w Warszawie.

Obecny był ambasador ZSRR — Borys Arislow. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele świata nauki.

Na zaproszenie Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych przebywał w Polsce W. L. Klep, minister finansów, gospodarki i komunikacji z ramienia Dolnej Saksonii, przeprowadzając rozmowy z ministrem łączności E. Kowalczykiem, podsekretarzem stanu w MSZ, dyr. PISM — M. Dobrosielskim oraz podsekretarzem stanu w MZGIM — S. Długoszem.

W. L. Klep został przyjęty przez ministra spraw zagranicznych — E. Wojaszkę.

Przebywał w Polsce wraz z grupą specjalistów minister budowy maszyn ciężkich i obiektów NRD Gerhard Zimmermann. W czasie rozmów przeprowadzonych przez ministra ener-

gii, na temat racjonalizacji gospodarki paliwowo-energetycznej, zadania budownictwa mieszkaniowego, planowania rozwoju makroregionów, przemian społecznych w Polsce, w dniu 19 lipca, w dyskusji, redakcja podejmowała m. in. kwestie polityki społecznej związane z wielkością minimum socjalnego w dziale „Kultura” — sprawy ideowej i rozwój kultury robotniczej.

19 bm. w Klubie Międzynarodowej Prasy i Książki „Nowy Świat” w Warszawie otwarto wystawę fotografii pn. „Rodzina polska”.

W uroczystości wzięli udział prezes NK ZSL — Stanisław Gucwa.

Problemy rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz bazy handlowo-usługowej należą do najważniejszych spraw w życiu Zamościa.

19 bm. z realizacją planów budownictwa mieszkaniowego, przebiegiem prac renowacyjnych zespołu staromiejskiego i budowę obiektów handlowych zapoznali się członkowie Sekretariatu KC, kierownik Wydziału Przemysłu Lekkiego, Handlu i Spożycia KC PZPR Zdzisław Kurowski.

„Ukazali się lipcowy numer „Nowych Dóbr” — organu teoretycznego i politycznego KC PZPR. Opublikowano w nim materiał XV plenum KC PZPR. Prezes Biura Politycznego wyłożył przez Edwarda Gierka, uchwale XV plenum oraz uchwale w sprawie wotowania VIII Zjazdu PZPR. Miesięcznik zamieszcza ponadto artykuł omawiający dorobek socjalistycznej gospodarki Polski Ludowej w okresie 35-lecia, a także nowycie poświęcone aktualnym problemom dalszego rozwoju kraju i mi-

Uroczystość z udziałem Henryka Jabłońskiego

(D) DOKOŃCZENIE ZE STR. 1
Było to bowiem zjawisko wielce złożone; i duma, że oto Polak wszedł do niełecznej, rodzińskiej komnaty, i atmosfery jakiegosi przynajmniej duchowego uczestnictwa w wielkim wyciecznym, wymagającym ogromnego przygotowania i odwagi, a zarazem świadomości, że to ważny etap 11 lat już trwającej współpracy w

ramach programu „Interkosmos” i oczekiwanie, że ten lot będzie nowym impulsem do rozwoju naszej nauki w dziedzinie o najwyższej doniosłości, a wreszcie wielkiej wagi potwierdzenie czym dla nas Polaków, jest braterska współpraca z naszym potężnym sojusznikiem — Związkiem Radzieckim.

I choć pragnielśmy jak najprędzej zobaczyć wśród nas radzieckich kosmonautów z zenoitu kosmosu — ma znaniona symbolu fakt, że przybył do nas gość uwalniający tego programu, a zarazem w przeddzień 35 rocznicy Odrodzenia, kiedy to zwycięska Armia Radziecka wyzwoliła nasz kraj.

Za odznaczenia podległowi W. Kowaloni. Przyjmuje Order Krzyża Grunwaldu — powiedział m.in. — są symbolem niewzruszonych więzów przyjaźni i braterstwa między KPZR i PZPR, między narodami Związku Radzieckiego i Polski, między Armia Radziecka i Ludowym Wojskiem Polskim.

W uroczystości uczestniczyli: członek Biura Politycznego KC PZPR, minister obrony narodowej, gen. armii Wojciech Jaruzelski, sekretarz KC PZPR, wiceambsador Sejm Andrzej Werblan, prezes PAN Witold Nowacki, sekretarz naukowy PAN Jan Kaczmarek, przewodniczący Komitetu Badawczych Kosmicznych PAN Jan Rychlewski.

Przybyli polscy kosmonauci: Mirosław Hermaszewski i Zenon Jankowski.

Obecny był ambasador Związku Radzieckiego Borys Arislow. (PAP)

Zakończenie wizyty twórców w woj. zielonogórskim

(P) Twórcy rekonesansu ludzi polskiej kultury po woj. zielonogórskim dobiegli końca. 19 bm. zakończyła się dwudniowa wizyta przedstawicieli środowisk twórczych naszego kraju w tym regionie Polski.

Na pożegnanie do zielonogórskiej „Palmiarni” przybyli: zastępca członka Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR — Jerzy Łukasiewicz oraz kierownik Wydz. Kultury KC — Bogdan Gawroński, Zygmunt Najdowski, gospodarze miasta i województwa z I sekretarzem KW PZPR — Mieczysławem Hebda.

Program pobytu w woj. zielonogórskim ludzi, których dzieła składają się na sumę osiągnięć naszej kultury w roku 35-lecia Polski Ludowej, wypełnił spotkania z mieszkańcami tej ziemi.

Wysokie odznaczenia państwowe dla zasłużonych miast, gmin i wsi, zakładów pracy, szkół, instytucji, redakcji

(P) W 35 rocznicę powstania Polski Ludowej — dając szczególny wyraz uznania dla wkładu w gospodarkę, społeczność i kulturalny rozwój Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, za osiągnięcia w budownictwie socjalistycznym mieszkańców miast, gmin i wsi, poszczególnych załóg i zespołów ludzi pracy, przemysłowych zakładów produkcyjnych, jednostek gospodarki morskiej i produkcji rolnej, uczelni i szkół, instytucji kulturalnych i artystycznych, stowarzyszeń i związków oraz żołnierzy Ludowego Wojska Polskiego — na wniosek Biura Politycznego Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, uchwalała Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej odznaczone zostały:

ORDEREM SZTANDARU PRACY I KLASY:

Akademia Rolnicza w Poznaniu, Akademia Wychowania Fizycznego im. gen. Karola Świerczewskiego w Warszawie, Elektrownia „Turów” w Bogatyni, Huta Aluminium w Skawinie, Instytut Metal Nieżelaznych w Gliwicach, Instytut Warzywnictwa w Skierniewicach, Kombinat Górniczo-Hutniczy Cyfku i Ołowiu w Bukownie, kopalnia węgla kamiennego „Nowa Rud” w Nowej Rudzie, kopalnia „Siarkopol” im. M. Nowotki w Tarnobrzegu, krakowski Zakład Przemysłu Gumowego „Stomil”, Krosieńskie Huty Szkła, Miasta: Będzin, Bielsko-Biała, Brzozów, Chodzież, Rybnik, Szczecin, Świętochłowice, Tarnów, miasto i gmina Węgorzewo, Zamość.

Państwowa Wytwórnia Papierów Wartościowych w Warszawie, Południowe Zakłady Przemysłu Elektrotechnicznego „Po-

lam-Kontakt” w Czechowicach-Dziedzicach, Sadowniczy Zakład Doświadczalny w Lipowie w woj. tarnobrzelskim, Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Powstańców Śląskich w Opolu, Zakład i Mała Fabryka Obrabiarek Precyzyjnych „Ponar-Pruszków” w Pruszkowie, Zakłady Azotowe im. P. Fintera w Chorzowie, Zakłady Wytwórcze Aparatury Wysokiego Napięcia „ZWAR” im. Dymitrowa w Warszawie, Zakłady Wytwórcze Lamp Elektrycznych „Polam” im. R. Luksemburga w Warszawie, Związek Zawodowy Pracowników Kultury i Sztuki, Związek Zawodowy Transportowców i Drogowców.

KRZYŻEM KOMANDORSKIM Z GWIAZDĄ ORDERU ORODZENIA POLSKI:

Liceum Ogólnokształcące im. Marszałka Stanisława Małachowskiego w Płocku, miasto Częstochowa.

ORDEREM SZTANDARU PRACY II KLASY:

Akademia Medyczna w Lublinie, Akademia Rolnicza w Lublinie, Białostockie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego, Cementownia „Półkój” w Rejowcu Fabrycznym, Centrum Komputerowych Systemów Automatyzacji i Pomiarów „Mera-Elwro” we Wrocławiu, D

Umacnianie socjalizmu, zacieśnianie jedności narodu, budowanie obywatelskiej współodpowiedzialności za losy kraju — takie są nasze drogowskazy

Przemówienie Edwarda Gierka podczas manifestacji w Lublinie

Towarzyski i Towarzysz Młodzieży!

Zgromadziła nas dzisiaj sprawa doniosła, żywo poruszająca uczucia wszystkich Polaków, szczególnie bliska sercu mieszkańców Lublina — zbliżająca się rocznica odrodzenia naszej Ojczyzny, dzień 22 lipca — dzień Manifestu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, dzień narodzin Ludowej Polski.

Wielu z was tu obecnych pamięta historyczne dni wyzwolenia, zapowiadające zwycięstwo i pokój. To właśnie stąd, z Lublina, który przez siedem miesięcy był stolicą wyzwolającego się kraju, szła na cały

świat wieść, że Polska znówu żyje, że z morza cierpień, ze zgłuszczonego popiołu odradza się ku wolności i niepodległości.

Wszystko, co nasz naród zbudował i osiągnął w minionym trzydziestopięcioletnim, wszystkim, co posiadamy, czym się chlubiśmy, co stanowi o autorytecie Polski w świecie i jest perspektywą na przyszłość — tkwi korzeniami w owym lipcu 1944 roku. Polsce — wolność! Światu — pokój! Ludowi pracującemu miast i wsi — władza i demokracja, praca i ziemia, oświata i sprawiedliwość społeczna! Taki był, jest i po wszystkie czasy pozostanie fundament naszej ludowej państwowości i socjalistycznej drogi rozwoju.

Socjalistyczna, Ludowa Polska to nasze dzieło!

Wielu z Was pamięta lata wojny i okupacji, gehennę Zamorszczyzny i Majdanów, plomien wojny partyzanckiej, który ogarnął Lubelszczyznę.

Od tragicznego września aż do zwycięskiego maja w Berlinie, Polacy nie załamali się nigdy, walczyli nieugięcie w ruchu oporu i na wszystkich frontach tej najstraszniejszej z wojen.

Z najgłębszą czcią wspominamy dziś tych najlepszych i najdzielniejszych, którzy polegali w walce z faszyzmem. Składamy hołd męstwu żołnierzy Armii Radzieckiej i Ludowego Wojska Polskiego, których łzami radości i kwiatami witali mieszkańcy Lublina przed 35 laty. Chwała i wdzięczność narodu otacza wszystkich bohaterów i uczestników ruchu oporu — otacza wszystkich nieustraszonego i spokojnego nieba nad Polską.

Historycznym nakazem tamtych czasów było znalezienie odpowiedzi na najważniejsze pytania — o przyszły byt i o drogi rozwoju narodu, o kształt i granice państwa, o niezawodne sojusze, o gwarancje niepodległości i spokojnego nieba nad Polską.

Zdecydowanej i słusznej politycznej odpowiedzi na te pytania udzieliła Polska Partia Robotnicza i współdziałające z nią lewicowe ugrupowania socjalistyczne, ludowe i demokratyczne, komunisty polscy w ZSRR i w innych krajach, twórcy pierwszej Armii Wo-

jskiej. Program obozu demokracji polskiej wyrażał interesy całego narodu i stał się jego programem. Zespałał masy do walki o wyzwolenie narodowe i społeczne. Zyskiwał dla sprawy polskiej niezawodne oparcie w sojuszu ze Związkiem Radzieckim. Określał demokratyczny kształt niepodległego państwa i jego sprawiedliwe, historyczne granice. Otwierał powrót Polaków na przetrane piastowskie ziemie nad Odrą, Nysą i Bałtykiem. Wytaczał szeroki szlak wszechstronnego rozwoju. Reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu, likwidacja analfabetyzmu zapoczątkowały głębokie przeobrażenia społeczne, stworzyły konkretne warunki awansu klasy robotniczej, ludzi pracy w mieście i na wsi.

Czas miniony — całe trzydziestopięcioletnie — potwierdził głęboką trafność myśli politycznej i programu obozu demokracji polskiej. Dzięki jego urzeczywistnieniu naród nasz uzyskał historyczną satysfakcję, a męstwo bitewne wszystkich polskich żołnierzy, partyzantów i uczestników ruchu oporu zaozłocowało zwycięstwem.

Każdy, niezależnie od tego pod jakim znakiem walczył o wyzwolenie, ma prawo mówić: krew moich poległych braci i przyjaciół nie poszła na marne. Każdy, kto pracą przyczynił się do odbudowy i rozbudowy kraju — ma prawo mówić: Socjalistyczna, Ludowa Polska to nasze dzieło!

aby pokonać opór sił reakcyjnych i pozyskać dla władzy ludowej wszystkie środowiska społeczne. Trzeba było ogromnej pracy milionów ludzi, aby zabił ich rany wojenne. Podnieść z ruin fabryki, huty, porty, kopalnie. Przywrócić życie miastom. Otworzyć szlaki komunikacyjne. Nakarmić głodnych, przegnać bezdomnych. Otoczyć opieką setki tysięcy wdów i milion osieroconych dzieci. Dźwignąć z ruin i zagoniarować ziemię odzyskaną, przysłać w ojczyście progi repara-

Trzeba było pokonać wielokrotnie, wielokrotnie i u nowocześnie potencjał przemysłowy, dźwignąć rolnictwo, roz-

budować miasta, rozwinąć naukę, upowszechnić oświatę i kulturę.

I nasz wykrwawiony naród potrafił tego dokonać!

Pierwsze pokolenie budowniczych Polski Ludowej oddało jej wszystkie swe siły i umiejętności. W atmosferze narodowego zrywu i pionierskiego czynu sprawdzały się ludzkie postawy — zaangażowania, ofiarności, patriotyzmu. W ogniu pracy hartowali się charaktery. Wyrastali ludzie twardzi i mądrzy, najcenniejsze ziarno naszego narodu. W naszym zakładzie i na tysiącach innych budowli socjalizmu młode pokolenie zdawało egzamin patriotyzmu pracy.

Nie jeden z was, drodzy towarzysze, pamięta tamte lata, gdy trzeba było znosić wiele niedostatków, zdobywać się na poświęcenia, porywać się na zadania, które wydawały się wręcz niemożliwe. Wielu z tego pokolenia budowniczych przeszło już na zasłużony odpoczynek, w poczuciu dobrze spełnionego obowiązku wobec Ojczyzny. Dziś z najwyższym szacunkiem chylimy przed nimi czoła.

Przed kilkoma godzinami uczestniczyliśmy w odsłonięciu pomnika Bolesława Bieruta, wybitnego działacza robotniczego i komunisty, współtwórcy PPR i PZPR, syna ziemi lubelskiej. Był on przewodniczącym Krajowej Rady Narodowej w mrocznych czasach okupacji, był pierwszym prezydentem Rzeczypospolitej Ludowej. Fundując ten pomnik społeczeństwo Lubelszczyzny złożyło hołd jego nieprzemijającym zasługom. Macie szczególne prawo szczerzyć się jego imieniem.

Z należnym szacunkiem wspominamy i podnosimy zasługi wszystkich działaczy obozu demokracji, działaczy naszej partii i Frontu Jedności Narodu, którzy odegrali czołową rolę w walce wyzwoleniczej i w ustanowieniu władzy ludowej.

Stajemy wobec nowych zadań

Drodzy Rodacy!

Dzięki wysiłkowi narodu, dzięki socjalizmowi wprowadziliśmy Polskę na tory szybkiego rozwoju i nowoczesności. Złazłszy w latach siedemdziesiątych sięgnęliśmy po nowe horyzonty we wszystkich dziedzinach gospodarki, nauki i techniki, materialnych, społecznych i kulturalnych warunków życia społeczeństwa. Znacnie dobrze dorobek tych lat, pamiętacie ich początek, wiecie ile zmieniło się w każdym naszym mieście i w każdej wsi, w życiu każdej polskiej rodziny.

Powiedzmy jednak mocno i otwarcie to, co każdy z nas czuje — kraj nasz ma jeszcze dużo do zrobienia. Wciąż jeszcze musimy usuwać konsekwencje dawniejszych opóźnień i zaco-fania. W gospodarce, w nauce, w technice wciąż musimy iść naprzód. Od tego zależy poziom naszego życia materialnego i duchowego, siła i pozycja naszego kraju.

a wśród nich szczególnie Marccelego Nowotkę, Pawła Findera, Władysława Gomułkę, Aleksandra Zawadzkiego, Wandę Wasilewską, Franciszkę Józefową, Alfreda Fiderkiewicza, Hilarego Minca, Aleksandra Kowalskiego, Edwarda Osóbkę-Morawskiego, Józefa Cyran-kiewicza i Bolesława Drobnę, Władysława Kowalskiego, Józefa Nieckę, Wincentego Rzymowskiego i wielu, wielu innych. Organizatorów i pierwszych dowódców Wojska Polskiego — Michała Rolę-Zymierskiego, Zygmunta Berlinga, Karola Świerczewskiego, Stanisława Popławskiego, Mariana Spychalskiego.

Pamięć naszego narodu zwraca się ku wybitnym uczonym, twórcom kultury i sztuki, gorącym patriotom i światłym obywatelom tej miary jak Tadeusz Kotarbiński, Jarosław Iwaszkiewicz, Jan Dembowski, Oskar Lange, Władysław Szfer, Wacław Sierpiński, Ludwik Hirsfeld, Bolesław Krupiński, Sylwester Kaliski, Stanisław Kulczyński, Stanisław Pigoń, Władysław Broniewski, Maria Dąbrowska, Kawery Dukiński, Konstanty Ildefons Gałczyński, Julian Tuwim, Leon Kruczkowski, Zofia Nałkowska, Leon Schiller, Aleksander Zelwerowicz, Leopold Staff, Lucjan Rudnicki, Tadeusz Sygiński.

Z serdecznością i niegasnącym uznaniem wspominamy imiona bohaterów pracy, sztan-darowych przodowników tego gigantycznego zrywu: Wincentego Pstrawskiego, Wandy Gościńskiej, Franciszkę Apri-sa, Stanisława Soldka, braci Bugdół, Marii Iskry i wielu, wielu innych, którzy dawali przykład ofiarnego wysiłku dla socjalistycznej Ojczyzny.

Składamy dziś hołd pracy milionów Polaków, wyrażamy uczucia najgłębszej wdzięczności za to, co zrobili dla Ojczyzny, co było treścią ich życia, co złożyło się na obecny dorobek materialny i duchowy naszego narodu.

Stajemy wobec nowych zadań, które niesie współczesna cywilizacja. Trzeba rozwiązywać problemy energetyczne, żywnościowe, ochrony środowiska człowieka. Borykać się z nimi cały świat. Nie są to zadania łatwe.

Jak zrealizować ogólnonarodowe cele, plany i marzenia? Jak zaspokajać rosnące potrzeby i pokonywać trudności? Czym się kierować w pracy dla Polski? Nasze doświadczenia historyczne, zbiorowa mądrość narodu, nasza racja stanu wskazują jedyną drogę — umacniać socjalizm, zacieśniać jedność naszego narodu, budować obywatelską współodpowiedzialność za losy kraju.

Musimy przy każdym warstwie pracy, na każdym stanowisku, w każdym zakładzie przemysłowym i gospodarstwie rolnym, gospodarować mądrze i efektywnie. Pracować rzetelnie i wydajnie. Pomnażyć majątek narodowy. Umacniać nasze ludowe państwo i pogłębiać socjalistyczną demokrację.

Wszędzie i zawsze dbać o sprawiedliwość społeczną, o dobro i godność człowieka, o trwałość i pomyślność rodziny. Takie są nasze drogowskazy. Tym kierujemy się idąc na VIII Zjazd naszej partii.

Możemy z ufnością patrzeć w przyszłość i nakreślać perspektywy narodu i państwa.

Braterski sojusz z ZSRR

Szanowni Towarzysze i Przyjaciele!

Fundamentalną przesłankę naszej pozycji w świecie i naszego bezpieczeństwa stanowi klasowy i narodowy sojusz ze Związkiem Radzieckim. Wyrósł on z historycznych doświadczeń narodu polskiego, z najlepszych tradycji polskiej klasy robotniczej, ze wspólnej walki z hitleryzmem. Hartował się na polach bitewnych. Sprawdzał się w kształtowaniu powojennego ładu. Rozwijał się i krzepł we wszechstronnej, pokojowej współpracy.

Braterski sojusz Polski i Związku Radzieckiego, będący racją naszego państwa i podstawą jego polityki międzynarodowej głęboko zakorzenił się w sercach i umysłach Polaków. Jest trwały i nienaruszalny.

Możemy umacniać pozycję Polski we współczesnym świecie dlatego, że skutecznie łączymy naszą siłę wewnętrzną, naszą dynamikę polityczną, gospodarczą i kulturalną z siłą całej wspólnoty państw socjalistycznych. Będziemy niezłomie strzec jedności naszej wspólnoty, pomnażać jej moc ekonomiczną i obronną. Pomyślność socjalistycznej wspólnoty to nasza pomyślność.

Mamy dziś przyjaciół na wszystkich naszych granicach. Łączą nas serdeczne związki, owocna współpraca z bratnią Czechosłowacją i Niemiecką Republiką Demokratyczną, z Węgrami i Bułgarią, z Rumunią i Jugosławią, z Kubą, z budującymi socjalizm zaprzyjaźnionymi narodami Azji.

Powodzeniem uwieczniona została długa, ponad ćwierćwiecze trwająca walka o powszechne międzynarodowe uznanie politycznego i terytorialnego układu w Europie, ukształtowanego po II wojnie światowej. Niezmiennie doniosłym rezultatem tego procesu było stworzenie podstaw dla normalizacji stosunków między Polską a Republiką Federalną Niemiec.

Nasze wysiłki i nasza polityka przyczyniły się w istotnej mierze do sukcesu konferencji w Helsinkach. Imię naszego kraju związane jest z wieloma inicjatywami odprężeniami i rozbrojeniami. Zolnierze polski niejednokrotnie podejmowali za granicami kraju zaszczytną służbę dla pokoju.

Rozwijamy obustronnie korzystne stosunki z państwami o odmiennym ustroju społecznym. Systematycznie powiększamy nasz udział w międzynarodowym podziale pracy. Zawsze i wszędzie wspieramy sprawę wolności i postępu.

Zdecydowanie i aktywnie popieramy wysiłki rozbrojenia-

Posiadamy wielki potencjał gospodarczy, nowoczesny przemysł, wspaniałą, wysoko kwalifikowaną klasę robotniczą, pracujących i doświadczonych rolników, utalentowaną i coraz liczniejszą inteligencję. Jesteśmy dobrze przygotowani, aby sprostać wyzwaniu naszych czasów.

we, a zwłaszcza układ o ograniczeniu ofensywnych zbrojeń strategicznych podpisany niedawno przez sekretarza generalnego KPZR, przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej ZSRR Leonida Breżniewa i prezydenta Stanów Zjednoczonych Jimmy Cartera. Oczekujemy rychłej ratyfikacji tego układu. Żywimy nadzieję, że pomyślne wyniki wiedeńskiego spotkania na szczycie otworzą drogę do dalszego postępu odprężenia, do zahamowania wyścigu zbrojeń, do rozwoju korzystnej współpracy międzynarodowej w Europie i we wszystkich regionach świata. Jesteśmy gotowi współdziałać w każdym pokojowym przedsięwzięciu i udzielić poparcia każdej inicjatywie zmierzającej w tym kierunku.

Pokój to najważniejsza sprawa naszych czasów, to podstawowe prawo każdego narodu i każdego człowieka, główny warunek pomyślnej przyszłości wszystkich ludzi.

Szanowni zebrani! Mieszkańcy Lublina!

Na waszej ziemi rodziła się Polska Ludowa. Wraz z nią rosło i rozwijało się wasze miasto. Dziś jest ono piękniejsze niż kiedykolwiek. Słynące przemysłem, kulturą, wyższymi uczelniami, wysoka aktywnością społeczną. To wasz codzienny trud tworzył obecne osiągnięcia. Wasz zakład — Fabryka Samochodów Ciężarowych im. Bolesława Bieruta należy dziś do produkujących w kraju. Już niebawem wasz region zasłynie węglem i twardą pracą górników. Wszyscy czekamy na ten dzień.

Macie dziś wszelkie powody do satysfakcji. Gratuluje Wam z całego serca i życzy nowych sukcesów w rozwoju Lublina i Lubelszczyzny.

Drodzy Rodacy!

W przededniu narodowego święta kieruję do Was najserdeczniejsze życzenia i pozdrowienia. Zwracam się do członków Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego i Stronnictwa Demokratycznego, do bezpartyjnych, do młodzieży, do wszystkich Polek i Polaków z gorącym apelem.

Zwróćmy serca, uczucia i myśli ku Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Niechaj każdy z nas zastanowi się, jak najlepiej służyć Ojczyźnie. By stawała się z każdym dniem piękniejsza, zamożniejsza i silniejsza. By jej córkom i synom żyło się lepiej, pogodniej i dostatniej. Zespolmy wszystkie siły dla tego najwyższego celu. (PAP)

Uroczystości z okazji 35-lecia Polski Ludowej

(CIĄG DALSZY ZE STR. 1)

regionem uboższym, naj-większymi odznaczeniami: Orderami Krzyża Grunwaldu I klasy i Budowniczego Polski Ludowej. Ziemia lubelska przeszła burzliwe przemiany, zaś jej stolica stała się jednym z najbardziej znaczących ośrodków w kraju. Rytm życia i pracy Lublina okrył się powłoką wojny — nieustannie przemysłowe, wyższe uczelnie i instytuty naukowe, placówki kulturalne. Nowa wielka szansa i perspektywa dla Lubelszczyzny i jej mieszkańców otworzyła dewiza o budowie Lubelskiego Zagłębia Węglowego. Tętniące społeczeństwo, zające wiele cennych inicjatyw z okazji 35-lecia o łącznej wartości blisko miliarda złotych.

Następuje podniosły moment

ceremonii — sekretarz KC PZPR Edward Gierka, w towarzysząc najbliższej rodziny Bolesława Bieruta dokonuje aktu odsłonięcia pomnika i składa u jego stóp wiązanek białoczerwonych goździków. Rozlega się salwa honorowa. Nad głowami zgromadzonych pojawiają się gołębie — symbol pokoju.

Pomnik przedstawia postać pierwszego prezydenta odrodzonej Polski, trzymającego w dłoni Manifest PKWN. Na tym momencie — godło ludowego państwa. Na tylnym ścianie — płaskorzeźby, których treść nawiązuje — w artystycznej formie — do historycznych dokumentów mówiących o reformie rol-

nej i nacjonalizacji przemysłu. Pomnik autorstwa warszawskiego artysty — Bronisława Kubicy, usytuowany jest w sąsiedztwie domu, w którym spędził dzieciństwo i młodość Bolesław Bierut.

I sekretarzowi KC PZPR złożony został meldunek, w którym mieszkańcy Lubelszczyzny zapewniają, że dołdą wszystkich starań, aby sprostać wymaganiom stawianym im przez historię, by nigdy nie zawieść oczekiwań partii.

Do pomnika zbliżają się teraz delegacje organizacji społecznych, zakładów pracy, mieszkańcy Lublina i regionu i składają u stóp monumentu kwiaty. Z głosiłków płyną słowa lubelskiego poety „Ukołchałem Cię ziemi, Polaka nazwana, ziemię w ognistym helmie słofca, miłkością szczerą od dziecięcej, umiłowalem Cię mową uroczą, budowaną przez całe lata jak

malwy, maki i róże, prostą miłkością chłopca, wierną miłkością Polaka...”

Uroczystość kończy „Międzynarodówka”.

Wśród uczestników akcji letniej OHP

Z Lublina i sekretarz KC PZPR udał się do pobliskich Zemborzyc, gdzie znajduje się największe w tej okolicy obozisko OHP — grupowanie młodzieży. Do końca wakacji przebywać tu będzie ponad 3 tys. junaków, którzy uczestniczą w różnorodnych pracach budowlano-montażowych, gospodarki komunalnej, w łączności oraz w przemyśle rolnospożywczym. Młodzi zatrudnieni są przy budowie m.in. wielkiej odlewni żelwa Fabryki Samochodów Ciężarowych, przy wznoszeniu obiektów mieszkalnych, a także na terenie

Lubelskiego Zagłębia Węglowego.

Kilkusetosobowa grupa młodzieży w niebieskich mundurach wita Edwarda Gierkę chóralnym śpiewem. Komendant grupowania Edward Zwoliński informuje o pracy przebywających tu obecnie 1200 junaków. Reprezentacja młodzieży Lubelszczyzny melduje i sekretarzowi KC PZPR o zrealizowanych zobowiązaniach w ramach akcji „Młodzi województwa lubelskiego Ojczyźnie na jej 35-lecie”. Racjonalizatorzy złożyli ponad 2 tys. projektów, których zastosowanie przyniesie gospodarce efekty wartości prawie 24 mln zł. Ponad 400 młodzieżowych brygad pracy socjalistycznej przystąpiło do współzawodniczenia o tytuł im. 25-lecia. Lubelska młodzież uczestniczy w budowie ośmiu bloków patry-nackich, a prawie tysiąc młodych rolników podjęło specjali-

zację gospodarstw. Młodzież obecna jest na wszystkich odcinkach ważnych dla gospodarki województwa i kraju. Dodajmy przy okazji, iż w całym kraju w tegorocznej akcji letniej OHP uczestniczy będzie blisko trzytysięcy uczniów i studentów zgromadzonych w 8 tys. obozów.

Zwracając się do junaków Edward Gierka, w imieniu kierownictwa partii i państwa serdecznie podziękował im za podjęcie i konsekwentne realizowanie zadań. Wasza praca — powiedział — która przynosi nam tyle satysfakcji, jest bardzo potrzebna i pozytywna dla regionu i całej gospodarki narodowej. Sądzę, że w przyszłości będziecie tu wracać, aby uczestniczyć w dalszej rozbudowie województwa. Z okazji 35-lecia PRL życzę wam wszystkim dużo szczęścia, radości i zadowolenia z pracy, z tego wszystkiego co ro-

bicie dla naszej socjalistycznej Ojczyzny.

W ożczeniu grupy młodzieży Edward Gierka zwiedził teren junackiego obozowiska. Nawłaził się bezpośrednio rozmowy, padają pytania dotyczące warunków życia młodych, ich wyżywienia, mieszana zamieszkania. Razem z Polakami mieszka tu i pracuje również 60-osobowa grupa junaków z Bułgarii.

Przed odczaszeniem terenu grupowania Edward Gierka wrócił się do obozowej kłopotki. Młodzież obdarowała gościa bukietem 35 białoczerwonych goździków.

Manifestacja społeczna

O godzinie 15 z Fabryki Samochodów Ciężarowych im. Bolesława Bieruta, największym zakładzie przemysłowym Lub-

„Zakazane” partnerstwo

Norymberga stawia na Kraków

Od stałego korespondenta
ZBIGNIEWA RAMOTOWSKIEGO

Bonn, w lipcu

(P) Początek tej historii jest odległy. Pamiętam imprezę w Norymberdze gdzieś sprzed 1,5 roku, podczas której nadburmistrz Andreas Urschlechter (SPD) mówił o zaciśnięciu fronalnych więzów z Krakowem, jako o planach wymagających jeszcze wielu starań i przezwyciężenia przeszkód. W połowie czerwca br. przyjechała do frankofonij metropolii delegacja podwawelskiego grodu, aby podpisać umowę o współpracy.

„Opuszciliśmy peron i wsiadliśmy do pociągu, który poprowadzi oba miasta do szczególnej, wspólnej przyszłości” — stwierdził wówczas z entuzjazmem nadburmistrz Urschlechter. „Porozumienie — uzupełnił rzeczowo prezydent Krakowa, Edward Barszcz — wzbogaci życie naszych miast”. Obie strony były zgodne: postawiono ważny krok we właściwym kierunku. Podobnie jak Brema z Gdańskiem, Hanower z Poznaniem i Getynga z Toruniem, tak i Norymberga z Krakowem mają wiele do zyskania.

W skali lokalnej chodzi o wymiar doświadczeń interesujących i ważnych nie tylko dla miejscowych władz i urzędów, lecz bezspornie dla mieszkańców. Na przykład problemy komunikacji (z rozwiązaniami posiemnymi włączając), ochrona środowiska, urbanistyka i architektura, ochrona zabytków, usługi komunalne itp. — są zbliżone i porównywalne. Każde z miast ma własne doświadczenia i dorobek w tej dziedzinie. Jedno drugiemu może pomóc, podpowiedzieć.

Wymienne i już wcześniej sprawdzone korzyści wrotych współdziałanie w dziedzinie kultury i oświaty, szkolnictwa zawodowego, nauki, obozów, różnorodnej ofercie z nad Wisły nie trzeba nikogo w Norymberdze przekonywać, zaś miejsce Krakowa na kartach historii oraz na współczesnej mapie kulturalnej Polski jest tu — przynajmniej fachowcom — dobrze znane.

Partnerstwo miast — jak określa się tutaj ów urzędowy zafiksowany formę współdziałania — ma również głębsze znaczenie psychologiczne i polityczne. Przybliża i konkretyzuje idee zawarte w porozumieniach międzykrajowych. Wychodzi naprzeciw dążeniu polityków — wyrażonemu m.in. w oświadczeniu Edwarda Gierka i Helmuta Schmidta — aby rozwinąć i umacniać społeczne podstawy procesu normalizacji stosunków PRL — RFN. Jest logicznym następstwem i niezbędnym uzupełnieniem układu o podstawach tego procesu z 1970 r. oraz zawartych później porozumień na najwyższym szczeblu. Reprezentanci wielu miast w RFN, zabiegający o bliższe i ściślejsze kontakty z polskimi miastami, rozumieją to.

Ale szansa dostrzeżona przez jednego jest dla innych sobą w oku. Miejscowi przeciwnicy normalizacji stosunków z Polską na bazie układu z 7 grudnia 1970 r. przyjęli porozumienie między Norymberką i Krakowem jako wyzwanie racjonalnej antyodprężeniowej, rewizjonistycznej dążności i rozczarowaniu. Miał rację nadburmistrz Urschlechter mówiąc o przeszkodach do przezwyciężenia. Jeszcze nie wyszły pod spód umowy miast, gdy opozycja — CSU — w norymberskim ratuszu przystąpiła do niewybrednych ataków. W sukurs pospieszył jej wydawany przez Straussa organ „Bayernkurier”. Zaś przywódca bawarskich rewizjonistów spod flagi tzw. wypędzonych deputowany Walter Becher za stosowaną platformę do interwencji obrał boński Bundestag, usiłując w ramach interwencji polskiej skłonić rząd federalny do odwołania się przeciwko partnerstwu miast.

Co najbardziej boli i uwiara przeciwników porozumienia Norymbergi z Krakowem, wyłożył w sposób otwarty organ CSU. W preambule umowy — grzmiał „Bayernkurier” — znajdują się sformułowania „centralne sterowanie”, „mieszanie się do polskiego systemu politycznego”, „interferencje w wewnętrzne sprawy Republiki Federalnej Niemiec”, „próbę „indoktrynacji niemieckich partnerów” itd.

Wszystkie te rzekome niebezpieczeństwa — jak wyrażało się w swym grube pał napisany komentarz — na przykładzie przez oba miasta zobowiązania, iż współpracować będą w duchu układu PRL — RFN z 1970 r., że przeciwstawiać się będą działalności politycznej i społecznej z postanowieniami tego układu oraz litera i duchem wolnych oświadczeń z 1976 i 1977 r., że dążyć będą m.in. do konsekwentnego unowocześniania historycznej prawdy zgodnie z wspólnymi (odrzucającymi wciąż przez rząd bawarski) zaleceniami PRL — RFN w sprawie korekty podręczników szkolnych.

Słowem dla miejscowych działaczy CSU — z troskliwością o dalsze losy „utejuszonych” organizacji rewizjonistycznych i nie mierzących się wciąż pogodzić z myślą o (wzajemnym) właśnie w układzie o podstawach normalizacji ostatecznym charakterze granicy na Odrze i Nysie — jest to partnerstwo „zakazane”. Zamiast „Partnerschaft” — pragną pielęgnować „Patenschaft”, swoistą formę „opiekunka” nad

miejscowościami polskimi traktowanymi wciąż jako „niemieckie”. Niewielka przewaga SPD w norymberskiej Radzie, trzeźwe głosy liberalów i zaangażowana postawa DDP, reprezentowanej w tutejszym organie przedstawicielami, uratowały podobnie w czwartym posiedzeniu przed formalnym fiaskiem. W minionych dniach 38 członków Rady z SPD, FDP i DDP przegłosowało sprzeciw 33 przedstawicieli CSU.

Lecz przeciwnicy „zakazanego” partnerstwa nie poddali się. W skurs przyszedł im premier Bawarii, kandydat chadeckiej na kanclerza — Strauss. W drodze nadzoru prawnego polecił zbadać swym ekspertom, czy miasto Norymberga upoważnione jest do zawierania tego rodzaju porozumień. Zastrzeżenia formalne mają przeżyty sens polityczny: Strauss szuka kolejnej podkładki jurystycznej dla swych poglądów, iż „polityka wschodnia” RFN powinna być prowadzona nie na bazie układu z 1970 r. lecz w oparciu o rzekome istnienie Rzeszy Niemieckiej w granicach z 1937 r.

Posiedzenie

Rady Bezpieczeństwa
w sprawie okupowanych
terytoriów arabskich

Nowy Jork (PAP). Korespondent PAP, Zbigniew Boniecki, pisze: Rada Bezpieczeństwa rozpoczęła w środę omawianie sytuacji na arabskich terytoriach okupowanych przez Izrael. Podstawą debaty jest raport komisji powołanej decyzją Rady z 22 marca br. w celu zbadania sytuacji na terytoriach okupowanych od 1967 r., włączając Jeruzolimę.

Przewodniczący komisji, przedstawiciel Portugalii zreferował wyniki prac tego organu Rady Bezpieczeństwa. Podkreślił on przekonanie komisji, że polityka Izraela stanowi naruszenie prawa międzynarodowego, a traktowanie chodzących palestyńskich jest pogwałceniem IV konwencji genewskiej.

Przedstawiciel Boliwii stwierdził, że trwały pokój na Bliskim Wschodzie możliwy jest do osiągnięcia jedynie w drodze uznania prawa Izraela do istnienia oraz respektowania niezbędnych praw narodu palestyńskiego. Jeśli chodzi o Jeruzolimę, wnioski komisji są zbliżone ze stanowiskiem państwa Jana Pawła II. W sprawie umiędzynarodowienia tego miasta.

Spór o 7 mówców, jacy zabierali głos w pierwszym dniu debaty, jedynie przedstawiciel Izraela aktywniejsze komisję, co więcej zaatakował Radę Bezpieczeństwa za podjęcie tego tematu. (P)

II program energetyczny Cartera

Rzeczywistość i zamierzenia

Od stałego korespondenta
MACIEJA SŁOTWIŃSKIEGO

Nowy Jork, w lipcu

(P) Było to w połowie moralne kazanie, a w połowie konkretny plan działania — taka jest generalna ocena niedzielnego „energetycznego” wystąpienia prezydenckiego. Ogólnie przynajmniej, że było ono najważniejszym dotychczas przemówieniem w kadencji J. Cartera. Starannie przygotowanym merytorycznie, poprzedzonym skresem 10 dni „budowania dramatycznego napięcia, napędzania w scenicznej sztuce”, ponieważ prezydent najpierw w bezprecedensowy sposób odwołał się do polityki i politycznej odpowiedzialności na godzinę swojej szeroko zapowiadane wystąpienie telewizyjne, a potem przez ponad tydzień w głębokiej tajemnicy wyzywał do oddziaływania w Camp David 150 przedstawicieli różnych frakcji politycznych. Wreszcie odbył niespodziewane wygłoszenie, aby „spotkać się z ludem” i dopiero wtedy wygłosił od nowa napisane orędzie.

„New York Times” pisze: Carter wyzywa naród do jednolitości w walce o energię. „Daily News” stwierdza: prezydent odrzucił w walce o energię. „New York Post” ofiarowuje nawet bukiet róż dla człowieka, który narodził się ponownie — jako przywódca narodu. Jak wiadomo, prezydent ostatnio tracił rozpędzenie w popularności w społeczeństwie w wyniku braku swej aktywności.

Opinie nadchodzące z szeregów generalnie biorące są przychylnie. Wynika z nich, że pre-

Sąsiedzi Nikaragui

Terror rządzi w Gwatemali

Wydarzenia w Nikaragui rzutują alewapiwliwie na inne kraje Ameryki Środkowej. Toteż rejon ten traktowany jest od pewnego czasu jako potencjalny wulkan polityczny; przewiduje się powszechnie, że upadek reżimu Somozy może spowodować reakcję łańcuchową wśród sąsiadów Nikaragui, zwłaszcza w Gwatemali i Salwadorze.

W obu tych krajach można dopatrzeć się wielu analogii z sytuacją, która w Nikaragui doprowadziła do wybuchu powstania zbrojnego. Gwatemala i Salwador — podobnie jak Nikaragua przed upadkiem Somozy — są identycznymi niemal modelami krajami, rządzonymi przez skrajnie prawicowe reżimy, nieudolnie tylko maszkującymi dyktaturą wojskową pozorami demokracji parlamentarnej. W omawianych krajach poziom życia jest zaskakująco niski, ziemia i bogactwa należą do wąskiej elity, a wysoki monopolizacja zagranicznych dopłata obrazu.

Skoro już o analogiach mowa: wymienione tu reżimy środkowomerykańskie są od lat tradycyjnymi klientami USA i zawiązują swoją trwałość głównie poparciem Waszyngtonu. Cena tego poparcia jest m.in. grabież dóbr kultury narodowych przez koncerny północnoamerykańskie. Ze względu na interesy monopolistyczne, a także z przyczyn natury polityczno-strategicznej, rząd USA jest głęboko zaniepokojony sytuacją w Ameryce Środkowej i czyni rozpacziwe wręcz wysiłki, aby zapobiec powstaniu autorytarnego postępowego rządu w Nikaragui. Naturalnymi sojusznikami Amerykanów są tu prawicowe rządy Salwadoru i Gwatemali, które w obawie przed wspomnianą już reakcją łańcuchową udzielali Somozy daleko idącej pomocy militarnej.

Dziedzictwo CIA

Mieszkańcy Nikaragui do dziś pamiętają, iż blisko 50-letnie rządy klany Somozów były dziełem Waszyngtonu, który wyniósł do władzy ojca obalonego w tych dniach dyktatora, Anastasio Somozę „seniora”. Gwatemalczyki mają zapewne również dobrą pamięć: na ich historię ponurym cieniem kładzie się postać jednego z najbardziej znienawidzonych dyktatorów, Estrady Cabrery, który w zamian za poparcie Waszyngtonu oddał monopol amerykańskim kolejom, porty i elektrownie Gwatemali, a w 1901 r. wpuścił do kraju United Fruit Company, przekazując na własność spółki amerykańskiej najlepsze ziemie.

Najnowszy tragiczny rozdział dzieł Gwatemali również nie jest eptykietą „Made in USA”. Jego bohaterem jest młody pułkownik Arbenz Guzman, wybrany prezydentem w legalnych wyborach w 1951 r. Arbenza ogłosił dekret o reformie rolnej i jesienią 1953 r. skonfiskował blisko połowę leżących odległości ziem United Fruit. Tym samym Arbenz

Morderstwa polityczne

Podobnie jak sytuacja gwatemalskich chłopów jest bezpośrednią spuścizną interwencji CIA sprzed 25 lat rezultatem tej interwencji jest również terrorizm, panujący dziś wszechwładnie w życiu politycznym Gwatemali.

Minister spraw zagranicznych w rządzie Arbenza, Guzmán Guillermó Toriello, opisując rzeź, jaka nastąpiła po obaleniu Arbenza, stwierdził m.in.: „Hasło obrony przed komunizmem służyło tylko za pretekst, aby pozbawiać się przeciwników reżimu i złaćwiał porachunki osobiste. Przeciwnicy Gwatemalczyki, którzy gośnościli patriotyzm nie pozwalali zaakceptować tego porządku, ma przed sobą tylko trzy drogi: wzięcie, emigracja albo grob...”

W ćwierć wieku później wybitny przedstawiciel gwate-

malskiej chadecji, ze zrozumiałych przyczyn nie podający swego nazwiska, oświadcza w rozmowie z korespondentem zagranicznym: „Jeżeli umiarkowana partia nie chce współpracować z rządem, żeby pomagać mu w zamaskowaniu istniejących mankamentów, musi się ona znaleźć w śmiertelnym niebezpieczeństwie. Do wyboru pozostaje tylko zaprzęść się albo umrzeć”. Autor tych słów, wypowiedzianych kilka miesięcy temu, ciągle dostaje listy z pogrozkami i nie wiadomo nawet, czy jeszcze żyje.

Ofiara morderstw politycznych pada w Gwatemali ok. 100 osób miesięcznie. Źródła zachodnie podają, że w latach 1966—1974 zamordowano tam z przyczyn politycznych 20 tys. ludzi. Własnie na początku tego okresu — lata 1966—68 — przypada utworzenie całej sieci prawicowych organizacji bojówkarskich. Ich twórcą był plk Arana Osorio, funkcjonariusz CIA, zwany „Czarnym Pakajem”, późniejszy (1970—74) prezydent Gwatemali.

Prawicowe organizacje paramilitarne, powołane pierwotnie do zwalczania lewicowej partyzantki, przekształciły się z czasem w nieoficjalny aparat represji, a selektywne zabójstwa niewolnych przywódców politycznych, związków czy chłopskich, stają się specyficzną gwatemalską formą eliminacji przeciwników reżimu. Stąd ponury dowcip, iż w Gwatemali nie ma więziennicy politycznych — są tylko zabici i zaginięci bez wieści. Oficjalnie władze nie mają z tymi zabójstwami nic wspólnego, toteż w prasie zachodniej lansowana bywa teoria, że w Gwatemali — państwie w gruncie rzeczy demokratycznym — toczy się walka

ANNA PIASECKA

Baskowie

(P) Obie strony poszły na ustępstwa i to umożliwiło kompromis. Tak można byłoby w największym skrócie przedstawić istotę porozumienia, osiągniętego po trudnych rokowaniach między rządem hiszpańskim a największą partią Kraju Basków, znaną według inicjatorów PNV. W wyniku porozumienia komisja specjalna Kortezów (parlamentu) w Madrycie uchwalila projekt ustawy o autonomii Baskonii.

Już w toku rokowań obie strony zdecydowały się na pewne posunięcia, świadczące o woli osiągnięcia kompromisu. Rząd premiera Suarezza wycofał z uwagienia w Sorii, gdzie przebywało około stu terrorystów baskijskich, specjalną kompanię żandarmerii. Terrorysty z organizacji ETA w odpowiedzi ustrzykali akcję zamachów w miejscowościach wypoczynkowych nad Morzem Śródziemnym. Odstawiając turystów zagranicznych, akcja ta stała się dotkliwym ciosem dla gospodarki hiszpańskiej.

Ważniejsza była niewątpliwie merytoryczna treść ustawy, uzgodnionej przez rząd i Basków. Ustawa dotyczy zakresu autonomii dla Baskonii, a w szczególności uprawnień, jakie władze centralne przekazują miejscowemu parlamentowi i wyłonionemu przez w przyszłości rządowi prowincji. Najogólniej można powiedzieć, że ustawa o autonomii pokrywa się z grubsza ze „statutem z Guerniki”, czyli z postulatami uwiecznionymi w ubiegłym roku przez Basków. Autonomia dotyczy między innymi takich zagadnień, jak szkolnictwo i służba zdrowia, wymiar sprawiedliwości i budownictwo.

Podczas wyborów powszechnych i samorządowych przeprowadzonych na wiosnę władze centralne mogły się przekonać, że przynajmniej dwie trzecie Basków popierały zdanie autonomii. Terrorystyczna działalność ekstremistów z ETA stała się dowodem, że jeśli się chce uniknąć dalszego przelewu krwi, należy jak najprędzej uzgodnić zakres autonomii.

Hiszpanie mają teraz nadzieję, że po wyborach do parlamentu baskijskiego zostanie rozwiązany jeszcze jeden problem, pozostawiony w spadku przez dyktaturę frankistowską.

GRZEGORZ JASZUŃSKI

Blask złota

Od stałego korespondenta
ANDRZEJA WALATKA

(P) W upalne letnie dni mieszkańcy Sofii nie narzekają na brak napojów orzeźwiających. Dostawa popularnych tutaj siewpów — są to lemoniady o słodkich smakach — nigdy nie zawodzi. Sprzedawcy także woda mineralna, co najmniej jedna z popularnych wód mineralnych, które w tym czasie w Sofii przybywa. Woda z kranu. Jest zawsze zimna, smaczna, nie czuje się w niej ani chloru, ani żadnych domieszek, które w wodociągach innych stolic europejskich stały się już rzeczą zwykłą.

Wódę mieszkańców Sofii z dawien dawna otrzymywali z źródła. Jest takie źródło na północnym zboczu Wilosy, nazywa się Rzymka Głowa, od skalki, spod której wypływa, i stamtąd jego woda odprowadzana jest wodociągami prosto do miasta. Ale Rzymka Głowa liczy już sobie prawie sto lat. Ludność Sofii i jej zapotrzebowanie na wodę w tym czasie ogromnie wzrosło. W roku 1944 statystyczny mieszkaniec Sofii używał

na dobę 90 litrów a dziś używa 500 litrów wody. Nie więc dziwnego, że źródło Rzymka Głowa, którego wydajność wynosi około 200 litrów na sekundę, co stanowi mniej niż 2 proc. ogólnego zapotrzebowania, musiało zejść na dalszy plan. Ale sofijczycy nie na tym nie stracili. Wódę dla nich sprowadza się z wysokich gór Rila, wódę pochodzącą z topniejącego śniegu, niczym nie skażoną, krystalicznie czystą.

Góry Rila są praktycznie niewyczerpanym źródłem czystej wody. Zapasy śniegu z zimowych opadów topnieją tu do końca sierpnia, we wrześniu na szczytach pojawiają się nowe śniegi dzięki panującemu tu klimatowi topi się i ucieka wodę są zawsze pełne. Stąd ogromnym rurociągiem woda spływa do Sofii. Tutaj jest oczyszczana i sprawdzana.

Stolica Bułgarii dysponuje czterema stacjami oczyszczania wody, z czego jedna, największa, użytkowana w dzielnicy Panczarewo. Oczyszczona ona przeszło 60 proc. wody pitnej, a ponieważ została oddana do użytku w roku 1970 należy więc do najnowocześniejszych w Europie.

A dlaczego sofijka woda jest taka zimna, jakby ją studzono przed wypuszczeniem do wodociągów? Tajemnica polega na tym, że powstaje z topniejącego śniegu wпада do rurociągu mającego temperaturę około 2 st. Ciepła woda wódki z gór do użytkownika woda po prostu nie zdąży się ogrzać. Jej temperatura nie przekracza 10 st., a mieszkańcy Sofii piją najzimniejszą i bodajże najzdrowszą wodę ze wszystkich mieszkańców stolic europejskich. Ponieważ jednak używają jej bardzo dużo — 500 litrów na dobę na mieszkańca, buduje się nowy rurociąg z gór Rila.

Reaktywowanie tego stowiska ma uwolnić prezydenta od wielu drugorzędnych obowiązków, pochłaniających sporo czasu i uniemożliwiających mu skoncentrowanie się przede wszystkim na problemach politycznych.

Seroki zakres uprawnień stawia Jordana w rzędzie najbardziej wpływowych członków nowej ekipy prezydenckiej. W Białym Domu poinformowano równocześnie, że dopiero za kilka dni będzie wiadome, które dymalskie prezydent przyjmie. (P)

ktoś, jak się podkreśla, odstąpił w dużej mierze do poprzedniej leży przeobrażenia sposobu życia Amerykanów a nacisk położony na nowy „tryb technologiczny”. Owiadczył on kategorię „zaciężnie” plechą podkreślając wagę słów, że od tego momentu poczynając Ameryka nigdy nie spróduje z zagranicy więcej ropy niż w 1977 r. a do końca następnego dekadę zmniejszy jej import aż o połowę, wyzwalając się w ten sposób nie tylko z ekonomicznej, ale i politycznej zależności od obcych państw.

Zmusi się także elektrownie amerykańskie do zmniejszenia o 50 proc. zużycia ropy i zastąpienia jej węglem. Zmobilizuje się największe w dobie pokoju środki materialne, około 140 mld dolarów, uzyskanych głównie z opodatkowania korporacji naftowych, których zyski generalnie rosną w związku ze wzrostem cen ropy. Zys ten zostanie przeznaczony na rozwój alternatywnych wobec ropy źródeł energii, jak węgiel, hupki bitumiczne, płaski amoniak, słońce, alkohol. Powołany będzie także do życia „Bank Słoneczny” i Korporacja Bezpieczeństwa Energetycznego. Utworzy się także Radę Mobilizacji Energetycznej, z zadaniem przełamania biurokratycznych oporów i przyspieszenia budowy nowych rafinerii i rurociągów naftowych. Wprowadzi się na koniec w życie program oszczędzania energii, który obejmie racjonalizację benzyny, jeśli będzie potrzebne, a w każdym razie ułatwi rozwój transportu publicznego.

Taki jest zarys nowego, drugiego już z kolei, programu energetycznego J. Cartera. Realizacja tych zamierzeń uzależniona będzie, jak podkreśla prasa amerykańska, od tego, kto stanie na czele wykonawców programu, oraz czy za prezydentem pójdzie parlament, a także od tego czy plan ten uzyska akceptację narodu, który jak wiadomo jeszcze wczoraj w ogóle nie wierzył w istnienie kryzysu energetycznego.

Prezydent Carter mianował sekretarza generalnego

Białego Domu

WASZYNGTON (PAP). W 24 godzinę po ustąpieniu z urzędu amerykańskiego prezydenta Carter dokonał pierwszej nominacji w swej ekipie, powołując Hamiltona Jordana na stanowisko sekretarza generalnego Białego Domu.

34-letni Jordan, należy do 1966 r. do najbliższych współpracowników Cartera, a w 1976 r. kierował jego kampanią prezydencką. Jako szef sztabu Białego Domu Jordan będzie miał za zadanie kierować bieżącą działalnością administracji w przypadku spraw mniejszej wagi oraz koordynować powołanie ścisłego rządu i ekipy Białego Domu.

Reaktywowanie tego stowiska ma uwolnić prezydenta od wielu drugorzędnych obowiązków, pochłaniających sporo czasu i uniemożliwiających mu skoncentrowanie się przede wszystkim na problemach politycznych.

Seroki zakres uprawnień stawia Jordana w rzędzie najbardziej wpływowych członków nowej ekipy prezydenckiej. W Białym Domu poinformowano równocześnie, że dopiero za kilka dni będzie wiadome, które dymalskie prezydent przyjmie. (P)

ZYGUNT SZYMAŃSKI

Ludzie 35-lecia

OD OBOZISKA DO USTRONIA

Jest o czym z dumą wspominać — osiedle Obozisko, Planty, sala koncertowa, „Sezam”, Zespół Szkół Energetycznych — to dzieło murarskich rąk Mariana Czajkowskiego. Obok Bolesław Galardas.

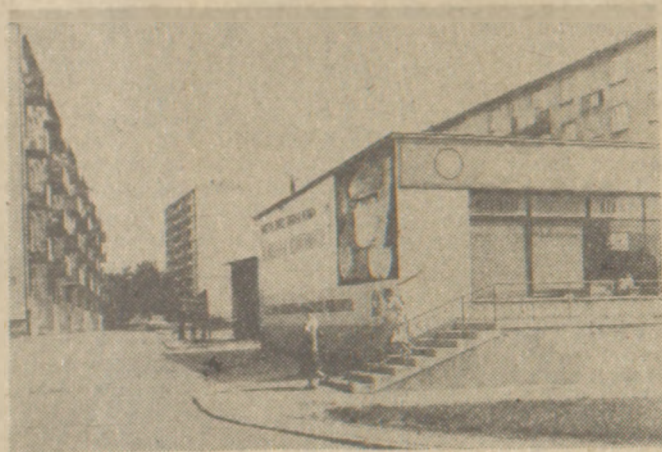
Wiosną 1947 roku była pogodna i ciepła. Na plac budowy przyszli z dyrektorem Społecznego Przedsiębiorstwa Budowlanego. — Tu będzie nasze pierwsze osiedle mieszkaniowe — powiedział Józef Grzeczmarowski, wskazując

chu odjeżdżający wozy konne załadowane kruszywem. Zaczęli w tym samym tygodniu. Przy ulicy, która nie miała jeszcze nazwy, powstał głęboki wykop. Zmudna, długa robota. Lopała po łopacie, dzień po dniu. A po-

Józef Grzeczmarowski znalazł Czajkowskiego jeszcze sprzed wojny, kiedy budował bloki magistralne przy ul. 1 Maja i dał się poznać jako fachman najwyższej klasy. Był w związkach zawodowych, potem wstąpił do PPS. Cenił takich swoich ludzi dyrektor SPB.

Szychta po szychcie budynek rósł w górę. Jak na warszawskim Mariensztacie. Tyle że tam w stolicy były już pierwsze przenośniki taśmowe, betonarki i., piosenki o murarskim trudzie. W Radomiu tak jak dawniej cegieł nosiło się na drewnianych kozach, zaprawę w kasterkach, a do roboty używano własnych kielni i młotków.

Nikt nie wierzył, że w tym samym roku uda się zrobić stan surowy. Ale Czajkowski i jego ludzie nie rzucali słów na wiatr. Powiedzieli że będzie, a jak powiedzieli to i być musiało. Przy końcu następnego roku stał gotowy budynek z tynkami, lśniący-

Sieć sklepów w nowych osiedlach nie jest jeszcze realizowana z właściwym tempem.

Lelewela 5. Radomski murarz nie kryje wzruszenia. Podchodzi do muru, dotyka go czule, jak przedmiot, który darzy się szczególnym sentymentem.

— W tym murze jest kawałek życia — mówi pan Marian. To była gwarantowana robota, której nie będę się nigdy wstydił.

Wchodzimy do środka. Po 30 latach budynek jest rzeczywiście prawie jak nowy. Równiutkie ściany, solidne futryny z drzwiami, a lastrikowe schody wyglądają jakby wyszlifowano je z naj-

większą starannością dopiero wczoraj.

— Jeszcze nie było żadnego poważniejszego remontu — informuje jedna z lokatorów, Jadwiga Widulińska. 30 lat, kawał czasu, a mimo to nie widać żadnych śladów starości. Najlepsze to świadectwo z okresu trudnego, powojennego wykonawstwa. Mówiąc o tej solidnej robocie Marian Czajkowski uśmiecha się. To było dobre rzemiosło poparte ambicjami i szanowaniem zawodowej tradycji.

ANDRZEJ MĘDRZYCKI

Pierwsze radomskie wcieżkowce na Osiedlu XV-lecia.

Ustronie — największe osiedle mieszkaniowe w Radomiu.

teren przypominający jako żywo krajobraz księżycowy. Przy ul. Warszawskiej, tam gdzie w kilka lat później powstały ulice: Gwardii Ludowej, Lelewela wiatr rozrzucał śmieci po wysypisku, a z położonej obok kopalni pia-

tem przyszła murarka. Nie miał sobie równych Marian Czajkowski i nie było takiego, co chciałby się mierzyć z jego brygadą. Może tylko Korycki, młodszy Parczewski albo Galardas.

Schroniska PTSM czekają na młodych turystów

Wakacje i słoneczna pogoda sprzyjają turystyce. Przy Wojew. Oddziale PTK w Radomiu działa już Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych, dysponujące w naszym województwie 16 schroniskami sezonowymi i 3 stałymi. 2 stałe schroniska PTSM znajdują się w Radomiu przy Szkołach Podstawowych nr. 34 i 35, jedno schronisko stałe mieści się w Zwoleniu przy Szkole Podstawowej nr 2.

Informację tę kierujemy przede wszystkim do młodzieży wędrującej po województwie i całym kraju, która może ze znaczną zniżką korzystać z noclegów we wszystkich kilkuset ośrodkach PTSM w Polsce.

Należy w tym celu wnieść opłatę w radomskim PTSM w wysokości rocznej 15 zł. wówczas koszt noclegu w dowolnym ośrodku PTSM wyniesie — w zależności od kategorii ośrodka — od 6 do 9 zł. Opłaty przyjmuje i legitymację upoważniającą do zniżki za nocleg wydaje radomski Oddział PTSM, ul. Słowackiego 9.

Wydaje się, że tradycje wędrowek turystycznych po województwie i kraju są u nas niewielkie. W br. z usług PTSM w naszym województwie skorzystało zaledwie

150 młodych ludzi. W takich województwach, jak krakowskie czy wrocławskie, legitymacje PTSM posiada po kilka a nawet kilkanaście tysięcy młodzieży.

Radomski oddział PTSM pomagając upowszechnić tę formę czynnego wypoczynku organizuje latem br. dwie trasy turystyczne dla młodzieży. Pierwsza z nich — Trasa Pann — ma 140 km i prowadzi szlakiem walk partyzanckich z Szydłowca poprzez Radom, Zwolen, Garbatkę, Kozienice do Studzianek Pancernych. We wszystkich tych miejscowościach czekają na młodych turystów ośrodki noclegowe prowadzone przez PTSM. Podobnie zresztą jak i w miejscowościach leżących na Trasie Leśnej, wynoszącej 130 km, rozpoczynającej się w Belsku Dużym i przebiegającej przez Nową Wieś, Sieklucę, Radom, Jedlnię, Pionki do Czarnolasu i Zwolenia.

PTSM gorąco poleca młodym szczególnie Trasę Leśną wiodącą do Czarnolasu, gdzie żył i tworzył Jan Kochanowski. Warto zwiedzić muzeum jego imienia, jak również zapoznać się z przygotowaniami do obchodów rocznic związanych z życiem poety, przypadających na lata 1980—1984. (be-de).

mi od świeżej farby oknami i malowanymi na orzech podłogami z desek. Na budynku przybito tablicę: Lelewela 5.

Gratulował dyrektor Czajkowskiemu słowami: Za dobrą robotę musi być dobra zapłata, wybiercie sobie które chcecie mieszkanie...

Mijały lata. Mariana Czajkowskiego widać było niemal na wszystkich większych budowlach w Radomiu, wszędzie tam, gdzie robota wymagała dużej fachowości i., przyspieszenia tempa. Pierwsze radomskie osiedla: Obozisko i Planty, sala koncertowa, „Sezam”, Zespół Szkół Energetycznych — to wszystko jego dzieła.

W dniu 70 urodzin p. Mariana jesteśmy znów na Obozisku, koło pierwszego budynku mieszkalnego przy ul.

Wysokie premie na bony oszczędnościowe PKO

W kolejnym 64 losowaniu premiovych bonów oszczędnościowych PKO, mieszkańcy woj. radomskiego wylosowali wiele wysokich premii pieniężnych. Premia w wysokości zł. 200.000, — została wylosowana na bon o numerze 531.997 — nabyty w NBP O/Op. i PKO w Grójcu. Premie po 100.000 zł. — zostały wylosowane na numery: 142.945 i 420.442 — nabyte w NBP O/Op. i PKO w Grójcu i na nr 696.975 i 721.523 — nabyte w Oddziale PKO w Radomiu. Na bony o numerach: 421.078, 483.932, 522.718, 523.383, 905.467, wylosowano premie po 50.000 zł. na numery: 478.226, 722.522, 766.730, 843.507 — premie po zł. 15.000, — na numery 391.004, 436.435, 740.826, 740.864 — premie po 10.000 zł. Padło też wiele wygranych po 2.500, — zł.

Następne losowanie odbędzie się 15 sierpnia br. (am)

W związku ze śmiercią

OJCA

wyraża głębokiego współczucia

towarzyszowi

plk. mgr.

Marianowi Mozgawie

Komendantowi Wojewódzkiemu Milicji Obywatelskiej

wojewoda radomski

Towarzyszowi

Marianowi Mozgawie

Komendantowi Wojewódzkiemu MO w Radomiu

w związku ze śmiercią

OJCA

serdeczne wyrazy współczucia składa

prezydent miasta Radomia

Młodzi w szeregach partii

W przededniu Święta Odrodzenia odbywają się spotkania, akademie na których sumowany jest dorobek minionego 35-lecia w zakładach, miastach i na wsiach.

Uroczyste spotkanie mieszkańców — jak już informowaliśmy — odbyło się w gminie Jedlińsk, która od lat wyróżnia się gospodarczo. Właśnie w Jedlińsku w najbliższych latach realizowane będą wielkie inwestycje przemysłu spożywczego.

W Lipcowe Święto festyny kulturalne i sportowe

W niedzielę, 22 lipca radomianie bawić się będą na festynie w parku im. T. Kościuszki.

A oto jak przedstawia się program festynu:

O godz. 16 oglądać będziemy jedną z najlepszych kapel ziem radomskiej — kapelę z Wistki. Dr Stefan Rosiński — dyrektor Muzeum Wsi Radomskiej zapozna uczestników imprezy z ludową twórczością regionu. Przedstawione zostaną również niektóre prace czołowych artystów ludowych.

Zespół z Bielin Opoczyńskich przedstawi barwne widowisko folklorystyczne pn. „Wesele bielińskie”, a wybrane zakłady pracy zaprezentują swoje najlepsze wyroby. Zobaczymy m.in. kolorowe telefony rodem z RWT, najnowsze kolekcje butów „Radoskór” oraz handlową ofertę artykułów gospodarstwa domowego radomskiego WPHW.

Około godz. 17.30 na estradę muszli koncertowej zaproszeni zostaną modele i uczestnicy konkursu malarskiego na portret. W czasie tej plastycznej rywalizacji przewidziano rozmowę z poetką Marią Witkowską z Solca.

Następnie rozpocznie się na estradzie rywalizacja kolarzy — uczestników małego Wyścigu Pokoju, a potem quiz na temat „Czy znasz ziemię radomską?”.

Po występie kolejnego zespołu folklorystycznego ze Strykowie Górnicy uczestnicy lipcowego festynu spotkają się z przedstawicielem Wydziału Prewencji Ruchu Drogowego KW MO, który powie o sytuacji na drogach miasta i woj. radomskiego w okresie wakacyjno-urlopowych wędrowek.

Jednym z atrakcyjnych punktów programu będzie z pewnością konkurs pod hasłem „Otwarty mikrofon” (zgłoszenia między godz. 12 a 14, tel. 242-63 lub o godz. 15 przed muszlą parkową). Wezmą w nim udział osoby grające bądź śpiewające, a także całe muzyczne rodziny dla których organizatorzy przewidzieli specjalne nagrody. Oceny dokona sama publiczność.

Dla miłośników rozrywki umysłowej też przewidziano atrakcję. Będzie nią rozwiązywanie dwóch wielkich krzyżówek umieszczonych w parkowej muszli. Hasła wpisują dwaj uczestnicy konkursu, mając do pomocy publiczność podzieloną na dwa sektory.

Festynowe spotkanie zakończy występ kapeli „Halniacy”, która nauczy publiczność

szlagierowej piosenki: „Robotnicarski walczyk z Radomia”.

W lipcowe święto zapowiadają się więc przednie marki zabawa, na którą w imieniu organizatorów: Wojewódzkiego Domu Kultury oraz Wydz. Kultury i Sztuki UM, zapraszamy wszystkich radomian. (am)

W dniach 21—22 lipca Zakładowa Rada Kultury Fizycznej i Turystyki Zakładów Metalowych im. Gen. Waltera oraz WOSiR organizują nad Zalewem w Siczach wielki festyn sportowo-kulturalny.

W programie przewidziane są liczne atrakcyjne konkurencje zabawowe i rekreacyjne jak: wyrzucić kajakowe, regaty żeglarskie, maraton pływacki, rodzinne rozbijanie namiotów, rzut łódką i inne. Zorganizowana będzie również giełda staroci, na której można kupić i sprzedać wiele atrakcyjnych, starych już przedmiotów.

Barczo ciekawie zapowiadają się dwa mecze piłki nożnej. Pierwszy pomiędzy reprezentacjami Komitetu Zakładowego PZPR i Rady Zakładowej „Waltera”, drugi natomiast to wielka niespodzianka festynu — drużyna piłki nożnej dziewcząt TKKF „Walter” wyzywa na pojedynek mężczyzn. Kto wygra dowiemy się obserwując mecz, który rozegrany zostanie w samo południe, 22 lipca na stadionie LKS „Jodła” w Jedlni Letnisk. Uczestnikom festynu grać będzie orkiestra dęta z ZDK „Walter”. (j. ch.)

Dziś w Radomiu uroczysta sesja i koncert jubileuszowy

W dniu 20 bm. odbędzie się w Radomiu w Zakładowym Domu Kultury „Radoskór” uroczysta wspólna sesja Wojewódzkiej i Miejskiej Rady Narodowej oraz Wojewódzkiego i Miejskiego Komitetu FJN. W sesji, która rozpocznie się o godzinie 14, weźmie udział szeroki aktyw społeczno-gospodarczy województwa.

Uczestnicy uroczystej sesji będą obecni na koncercie poświęconym jubileuszowi 35-lecia PRL, który rozpocznie się o godzinie 15.30. (n)

Odznaczeni za zasługi w rozwoju miasta

19 bm. w ZDK „Walter” odbyło się spotkanie egzekutywy Komitetu Miejskiego PZPR z byłymi sekretarzami miejskiej instancji partyjnej i prezydentami Radomia, urzędującymi w ostatnim 35-leciu. Spotkanie z udziałem prezydenta Bogdana Barszczyńskiego stało się okazją do podsumowania dorobku Radomia i jego rozwoju w 35-leciu PRL.

W dowód uznania zasług dla miasta i kraju wręczono zebrany wysokie odznaczenia państwowe. Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymał Wacław Telus, były przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej w Radomiu. (j.ch.)

Obrady ZW ZBoWiD w Radomiu

Obradujące 19 bm. plenum Zarządu Wojewódzkiego ZBoWiD poświęcone było bieżącym zadaniom tej organizacji — działalności społeczno-ideowej i wychowawczej członków, ich uczestnictwu w obywatelskich czynach i wyników pracy zawodowej członków wieloletniej wojewódzkiej organizacji ZBoWiD.

W uroczystych obradach plenarnych, w których uczestniczyli przedstawiciele wojewódzkich władz politycznych i administracyjnych, wiele uwagi poświęcono działalności członków ZBoWiD i podjętym czynom dla upamiętnienia rocznicy Manifestu PKWN.

Wyróżniającym się w pracy społecznej i wychowawczej aktywnościom wręczono wysokie odznaczenia państwowe.

Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski uhonorowani zostali: Stefan Drzewiński, Marian Machel, Władysław Moskal, Władysław Namysło, Edward Skura i Jan Świostek. (be-de)

KRONIKA DNIA

W Mleczkach, gm. Zakrzów, samochód „Lada” ze znakiem rej. RAA-755 potrącił zawracającego bez podania znaku zmienny kierunku Krzysztofa Grabowskiego, jadącego na „Komarce” — CSA-843. Krzysztof Grabowski doznał obrażeń ciała i przebywa w szpitalu. BE-DE

Fot. Bronisław Duda